

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL ŠVIETIMO, MOKSLO IR SPORTO MINISTRO 2006 M. GRUODŽIO 18 D. ĮSAKYMO NR. ISAK-2391 „DĖL BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠO IR LIETUVIŲ KALBOS IR LITERATŪROS ĮSKAITOS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠO PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2023 m. rugsėjo 11 d. Nr. V-1188

Vilnius

1. P a k e i č i u Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“:

1.1. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintą Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą ir jį išdėstau nauja redakcija (pridedama).

1.2. Pakeičiu nurodytu įsakymu patvirtintą Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašą:

1.2.1. Pakeičiu 11 punktą ir jį išdėstau taip:

„11. Nacionalinė švietimo agentūra įskaitų temų pavyzdžius mokykloms yra pateikusi Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotoje informacinėje sistemoje NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS).“

1.2.2. Pakeičiu 23 punktą ir jį išdėstau taip:

„23. Mokiniai, kuriems Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 15 punkto nustatyta tvarka įteisintas nuotolinis mokymo proceso organizavimo būdas, gali laikyti įskaitą nuotoliniu būdu:

23.1. įskaitos vykdymo dieną per pokalbį ir vaizdo duomenų perdavimo programas mokinys ar buvęs mokinys atsakinėja sąraše nurodytu laiku. Prie kompiuterio esančiam egzaminuojančiam ir vertinančiam mokytojui mokinys turi būti matomas ir girdimas;

23.2. mokinio, laikančio įskaitą nuotoliniu būdu, viešasis kalbėjimas gali būti įrašomas – mokyklos vadovui nusprendus, daromas skaitmeninis garso ir vaizdo įrašas. Už įrašo darymą ir saugojimą atsakinga įskaitą vykdanči mokykla.“

1.2.3. Pakeičiu 26 punktą ir jį išdėstau taip:

„26. Komisijos pirmininkas kartu su asmeniu, atsakingu už darbą su informacine sistema NECIS, informacinėje sistemoje NECIS ne vėliau kaip prieš dieną iki įskaitos vykdymo dienos sudaro tą dieną laikančiųjų sąrašus.“

1.2.4. Pakeičiu 33 punktą ir jį išdėstau taip:

„33. Suvedus visų mokinių ir buvusių mokinių taškų sumas į informacinę sistemą NECIS, išspausdinamas įskaitos rezultatų protokolas, kurį komisijos pirmininkas patikrina ir pasirašo.“

1.2.5. Pakeičiu 35 punktą ir jį išdėstau taip:

„35. Per tris darbo dienas po tvarkaraščiuose nurodyto įskaitos vykdymo laikotarpio pabaigos komisijos pirmininkas visus vykdymo ir vertinimo protokolus perduoda atsakingam asmeniui, kuris

informacinėje sistemoje NECIS užpildo įskaitos rezultatų protokolą ir pateikia jį komisijos pirmininkui patikrinti. Gavęs komisijos pirmininko sutikimą, atsakingas asmuo patvirtina rezultatus informacinėje sistemoje NECIS ir išspausdina rezultatų protokolą. Komisijos pirmininko pasirašytas protokolą perduodamas mokyklos vadovui kartu su vykdymo ir vertinimo protokolais, kurie saugomi teisės aktų nustatyta tvarka.“

1.2.6. Pakeičiu 43 punktą ir jį išdėstau taip:

„43. Įskaitos programa, vertinimo kriterijai ir kiti įskaitai vykdyti reikalingi dokumentai pateikiami Nacionalinės švietimo agentūros tinklalapyje ar (ir) informacinėje sistemoje NECIS.“

2. N u s t a t a u, kad 2023–2024 mokslo metais IV gimnazijos klasės mokiniai, buvę mokiniai ir eksternai brandos egzaminus laiko, IV gimnazijos klasės mokiniai brandos darbą rengia vadovaujantis Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo.“

3. P r i p a ž i s t u netekusiu galios Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymą Nr. ISAK-2391 „Dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo ir Lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ su visais pakeitimais ir papildymais.

4. N u s t a t a u, kad šio įsakymo 3 punktą įsigalioja 2024 m. rugsėjo 1 d.

Švietimo, mokslo ir sporto ministras

Gintautas Jakštas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2006 m. gruodžio 18 d. įsakymu Nr. ISAK-2391
(Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. rugsėjo 11 d. įsakymo Nr. V-1188 redakcija)

BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja vidurinio ugdymo programos dalykų brandos egzaminų organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Bazinė mokykla** – mokykla, priimanti eksternų prašymus laikyti brandos egzaminus, organizuojanti ir vykdanči mokyklinių brandos egzaminų pakartotinę sesiją, pakartotinės sesijos mokyklinių brandos egzaminų darbų vertinimą ir mokyklinius brandos egzaminus laikusių kandidatų apeliacijų nagrinėjimą.

2.2. **Buvęs mokinys** – nesimokantis pagal vidurinio ugdymo programą asmuo, turintis mokymosi pasiekimų pažymėjimą, liudijantį tai, kad yra mokėsis šios programos baigiamosiose klasėse, pageidaujantis laikyti brandos egzaminus.

2.3. **Brandos egzaminas** – mokymosi pagal vidurinio ugdymo programas pasiekimų patikrinimas.

2.4. **Dalyko brandos egzamino centras** – mokykla ar įstaiga, kurioje vykdomas dalyko valstybinis ar (ir) mokyklinis brandos egzaminas.

2.5. **Egzamino užduotis** – pagal brandos egzamino programą parengtas užduočių rinkinys.

2.6. **Eksternas** – asmuo, įgijęs vidurinį išsilavinimą Lietuvoje ar užsienyje, arba užsienio šalies mokyklos vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, pageidaujantis laikyti brandos egzaminą.

2.7. **Kalbos įskaita** – lietuvių kalbos ir literatūros sakininės komunikacijos pasiekimų patikrinimas baigiant dalyko vidurinio ugdymo programą.

2.8. **Kandidatas** – mokinys, buvęs mokinys ir eksternas.

2.9. **Kriterinis mokyklinio brandos egzamino vertinimas** – vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus.

2.10. **Kriterinis valstybinio brandos egzamino vertinimas** – vertinimas pagal nustatytus vertinimo kriterijus ir kandidato brandos egzamino rezultato priskyrimas iš anksto nustatytam valstybinių brandos egzaminų pasiekimų lygiui (patenkinamam, pagrindiniam ar aukštesniajam).

2.11. **Mokinys** – vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys (išskyrus mokinį, kuris mokosi pagal socialinių įgūdžių ugdymo programą).

2.12. **Nepatenkinamas įvertinimas** – brandos egzaminą laikusių kandidatų darbų įvertinimas įrašu „Neišlaikyta“.

2.13. **Nevertinimas** – vertinimo komisijos pirmininko ir (ar) Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto ar švietimo, mokslo ir sporto ministro sprendimas nevertinti darbų kandidatų, pažeidusių brandos egzamino organizavimo ir vykdymo tvarką arba nebaigusių brandos egzamino dėl sveikatos sutrikimo kandidatams to prašant.

2.14. **Patenkinamas įvertinimas** – kandidatų mokyklinio (ar jam prilyginto) brandos egzamino darbų įvertinimas 4–10 balų; valstybinio brandos egzamino darbų įvertinimas 16–100 balų.

2.15. **Specialiųjų ugdymosi poreikių turintis kandidatas** – kandidatas, turintis ribotas galimybes išlaikyti brandos egzaminą dėl nustatytų specialiųjų ugdymosi poreikių, atsirandančių dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų.

2.16. **Vertinimo instrukcija** – vertinimo normų rinkinys atliktai brandos egzamino užduočiai įvertinti nustatyta taškų skaičiumi.

II SKYRIUS BRANDOS EGZAMINAI

3. Organizuojami valstybiniai ir mokykliniai lietuvių kalbos ir literatūros, tik valstybiniai biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos, matematikos, užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminai, tik mokykliniai – gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių), menų, muzikologijos ir technologijų brandos egzaminai, brandos darbas. Brandos darbas prilyginamas mokykliniam brandos egzaminui, tačiau jis nėra privalomo lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino atitikmuo.

4. Su mokyklos taryba suderintą sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzamino privalomo laikymo mokyklos vadovas priima iki einamųjų metų rugsėjo 20 d.

5. Mokinys ir buvęs mokinys brandos atestatui gauti privalo išlaikyti lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą (iki 2012 m. išlaikyti lietuvių kalbos (gimtosios) arba lietuvių kalbos (valstybinės) brandos egzaminai yra įskaitomi) ir dar vieno dalyko brandos egzaminą ar brandos darbą, išskyrus tuos atvejus, kai nuo pasirinkto brandos egzamino mokyklos vadovo įsakymu yra atleistas.

6. Mokinys, baigęs lietuvių kalbos ir literatūros vidurinio ugdymo programą, laiko valstybinį ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą, o baigęs lietuvių kalbos ir literatūros kurtiesiems ir neprigirdintiesiems vidurinio ugdymo programą, – valstybinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros kurtiesiems ar neprigirdintiesiems brandos egzaminą. Buvęs mokinys ir eksternas laiko valstybinį ar mokyklinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą.

III SKYRIUS BRANDOS EGZAMINŲ IR JŲ TIPŲ PASIRINKIMAS

7. Kandidatas einamaisiais metais, be lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino, gali rinktis ir laikyti ne daugiau kaip šešių dalykų brandos egzaminus ir brandos darbą.

8. Kandidatai lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino tipą – valstybinį ar mokyklinį – renkasi savo nuožiūra. Mokinys ir buvęs mokinys, pasirinkę valstybinį lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą ir susirgę pagrindinės sesijos metu, dėl sveikatos būklės pageidaujantys pakeisti brandos egzamino tipą į mokyklinį, prašymą teikia mokyklos vadovui, o mokyklos vadovas prašymą perduoda Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui, iš jo gavęs suderinimo raštą, prašymą pakeisti brandos egzamino tipą įformina įsakymu.

9. Brandos darbą gali rinktis IV gimnazijos klasės mokinys. Brandos darbą IV gimnazijos klasės mokinys pasirenka iki einamųjų mokslo metų rugsėjo 25 d. Brandos darbą IV gimnazijos klasės mokinys atlieka nuo einamųjų mokslo metų spalio 1 d. toje mokykloje, kurioje pasirinko laikyti brandos darbą. Brandos darbas vertinamas brandos darbo vertinimo centre.

10. Technologijų brandos egzaminą gali rinktis vidurinio ugdymo programos mokinys, kuris mokosi pagal to dalyko programą arba profesinio mokymo programos modulius, arba profesinio mokymo programą, kuri vykdoma kartu su vidurinio ugdymo programa. Technologijų brandos egzaminas vykdomas spalio–gegužės mėnesiais toje mokykloje, kurios mokiniai pasirinko šį egzaminą laikyti, vertinamas brandos egzamino vertinimo centre.

11. Menų brandos egzaminą gali rinktis mokinys, kuris mokosi pagal pasirinkto meninio ugdymo dalyko programą. Menų brandos egzaminas vykdomas spalio–gegužės mėnesiais toje

mokykloje, kurios mokiniai pasirinko šį egzaminą laikyti, vertinamas brandos egzamino vertinimo centre.

IV SKYRIUS PRAŠYMŲ PATEIKIMAS

12. Prašymą laikyti dalykų brandos egzaminus ir parengti brandos darbą kandidatas teikia mokyklos vadovui. Prašyme turi būti nurodomi pasirinkti brandos egzaminai, brandos egzaminų tipai, brandos darbas ir patvirtinamas susipažinimas su Aprašo 25 punkte nurodytais dokumentais. Kandidatas, turintis specialiųjų ugdymosi poreikių, pateikia prašymą pritaikyti brandos egzaminus ir pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą apie brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymo pobūdį. Galima naudoti ir Nacionalinės švietimo agentūros Nacionalinių egzaminų centralizuotoje informacinėje sistemoje NECIS (toliau – informacinė sistema NECIS) teikiamą prašymo formą. Prašymai pateikiami, priimami ir nagrinėjami Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka. Prašymą iki einamųjų metų rugsėjo 25 d. dėl brandos darbo, menų ir technologijų, iki lapkričio 24 d. dėl kitų brandos egzaminų pateikia:

12.1. mokinys – savo mokyklos vadovui;

12.2. buvęs mokinys – mokyklos, išdavusios mokymosi pasiekimų pažymėjimą, vadovui. Kartu su prašymu būtina pateikti mokymosi pasiekimų pažymėjimą. Pažymą apie turėtų įsiskolinimų likvidavimą (jeigu jie likviduoti kitoje mokykloje) mokyklos vadovui privalo pateikti iki ugdymo plane nustatytos ugdymo proceso IV gimnazijų klasėms pabaigos. Reorganizuotos, likviduotos mokyklos buvęs mokinys – mokyklos, turinčios teisę jam išduoti brandos atestatą, vadovui; laisvės atėmimo vietoje mokymosi pasiekimų pažymėjimą gavęs buvęs mokinys prašymą teikia savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtos mokyklos vadovui;

12.3. eksternas – bazinės mokyklos vadovui; eksternas, nepateikęs prašymo iki lapkričio 24 d., gali teikti prašymą pasibaigus prašymų teikimų laikui, bet ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki pakartotinės sesijos pradžios, – Kauno miesto bazinės mokyklos vadovui.

13. Vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, kuriam Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. 224 „Dėl laikinosios apsaugos Lietuvos Respublikoje užsieniečiams suteikimo“ yra ar buvo suteikta laikinoji apsauga Lietuvos Respublikoje (toliau – iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys), prašymą pateikia mokyklos vadovui iki gegužės 26 d. Jeigu prašymą iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys pateikia iki 2024 m. kovo 15 d., dalyvauja pagrindinėje brandos egzaminų sesijoje. Jeigu prašymą pateikia po 2024 m. kovo 15 d., dalyvauja pakartotinėje brandos egzaminų sesijoje.

14. Kandidatai prašymą dėl muzikologijos brandos egzamino muzikinės klausos testo tipo pasirinkimo pateikia ne vėliau kaip prieš 5 darbo dienas iki brandos egzamino. Laiku nepateikę prašymo, kandidatai atlieka muzikinės klausos A tipo testą.

15. Mokiniai, kurie mokosi pagal profesinio mokymo programos modulius arba profesinio mokymo programą, kuri vykdoma kartu su vidurinio ugdymo programa, pasirinkę technologijų mokyklinį brandos egzaminą, prašyme nurodo profesinio mokymo programos pavadinimą ir jos kodą.

16. Pasirinkto dalyko brandos egzamino ir jo tipo ar individualaus ugdymo plano dalyko brandos darbo keisti neleidžiama, bet iki einamųjų metų kovo 15 d. kandidatui leidžiama pareikšti mokyklos, kurioje teikė prašymą laikyti brandos egzaminus, vadovui atsisakymą raštu (elektroniniu būdu) laikyti vieną ar kelis iš savo pasirinktų brandos egzaminų. Atsisakęs laikyti brandos egzaminą kandidatas į brandos egzaminų vykdymo protokolus neįrašomas.

17. Kartu su prašymu bazinės mokyklos vadovui eksternas privalo pateikti:

17.1. vidurinį išsilavinimą liudijantį dokumentą (brandos atestatą, profesinės ar aukštesniosios mokyklos diplomą, jei vidurinis išsilavinimas įgytas Lietuvoje);

17.2. užsienio kvalifikacijų atveju bent vieną iš Aprašo 17.2.1–17.2.3 papunkčiuose nurodytų dokumentų:

17.2.1. švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymą dėl vidurinio išsilavinimo pripažinimo;

17.2.2. Studijų kokybės vertinimo centro pažymą, kuria vidurinį išsilavinimą liudijanti kvalifikacija įvertinta lygiaverte arba lygiaverte su sąlyga, kad bus išlaikyti brandos egzaminai;

17.2.3. Studijų kokybės vertinimo centro pažymą, kuria užsienio kvalifikacija pripažinta (įskaitant pripažinimą, suteikiant kvalifikacijos turėtojui tik tam tikras teises, bei pripažinimą tik kartu su papildomais reikalavimais) lygiaverte Lietuvos Respublikoje teikiamam viduriniam išsilavinimui;

17.3. užsienio šalies mokyklos išduotą dokumentą, liudijantį, kad asmuo mokosi vidurinio ugdymo programos baigiamojoje klasėje (užsienio šalies mokyklos mokinys);

17.4. kvitą, patvirtinantį pinigų įmoką už pasirinktus brandos egzaminus.

18. Pateikęs prašymą, eksternas sumoka 15 eurų už kiekvieną pasirinktą dalyko brandos egzaminą. Bazinė mokykla gautas įmokas naudoja eksternų registravimo, brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo išlaidoms apmokėti.

V SKYRIUS

LEIDIMAS LAIKYTI BRANDOS EGZAMINĄ AR JO DALĮ

19. Pasirinktus vidurinio ugdymo pasiekimų patikrinimus leidžiama laikyti mokyklos vadovo įsakymu:

19.1. mokiniui ir buvusiam mokiniui:

19.1.1. lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzaminą – iki birželio 1 d. turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą ir išlaikytą dalyko įskaitą teisės aktų nustatyta tvarka;

19.1.2. pasirinktus individualaus ugdymo plano brandos egzaminus, išskyrus brandos darbą, mokyklinius menų ir technologijų brandos egzaminus, iki ugdymo proceso paskutinės dienos turinčiam patenkinamus tų dalykų metinius įvertinimus;

19.1.3. individualaus ugdymo plano valstybinio užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį. Individualaus ugdymo plano valstybinio užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino klausymo, rašymo ir skaitymo dalis – iki ugdymo proceso paskutinės dienos turinčiam patenkinamą to dalyko metinį įvertinimą;

19.1.4. pasirinktus ne individualaus ugdymo plano brandos egzaminus, išskyrus užsienio kalbos (rusų ar vokiečių), jei šios kalbos mokėsi kaip gimtosios, egzaminą;

19.2. mokiniui rengti individualaus ugdymo plano pasirinkto dalyko brandos darbą, mokyklinius menų ir technologijų brandos egzaminus;

19.3. eksternui pasirinktus brandos egzaminus, išskyrus brandos darbą, mokyklinius menų ir technologijų brandos egzaminus.

VI SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINŲ SESIJOS

20. Organizuojamos dvi brandos egzaminų sesijos: pagrindinė ir pakartotinė. Sesijų pradžia sutampa su brandos egzaminų tvarkaraštyje nustatyta pagrindinės ir pakartotinės sesijų pirmojo egzamino ar jo dalies data.

21. Brandos darbas, technologijų mokyklinis brandos egzaminas ir menų mokyklinis brandos egzaminas vykdomi einamųjų metų spalio–gegužės mėnesiais.

22. Brandos egzaminų tvarkaraštį tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas, atsižvelgdamas į orų prognozes, valstybės ar savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją, ekstremalųjį įvykį ar (ir) karantiną, švietimo, mokslo ir sporto ministras gali tvarkaraštyje numatytą brandos egzamino datą pakeisti į kitą, ankstinti ar vėlinti nustatytą brandos egzamino pradžios laiką.

23. Brandos egzaminus pagrindinės sesijos metu laiko:

23.1. kandidatas;

23.2. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje įregistruotas kandidatas – mokyklinius brandos egzaminus, valstybinius brandos egzaminus laiko, jeigu savivaldybės, kurios teritorijoje laisvės atėmimo vietoje veikia mokykla, administracija užtikrina visas valstybinio brandos egzamino vykdymo sąlygas, nustatytas Apraše, įskaitant brandos egzaminų vykdymo priežiūrą atliekančių atsakingų specialistų patekimą į valstybinių brandos egzaminų vykdymo vietą bet kuriuo metu, apie tai iš anksto neįspėjus, gautų užduočių, iki perduodant vykdytojams, saugumo užtikrinimą, tinkamą patalpų paruošimą, brandos egzamino metu jo vykdymo reikalavimų užtikrinimą;

23.3. namie mokytas mokinys – mokyklinius brandos egzaminus, valstybinius brandos egzaminus – tuo atveju, jei gali atvykti į visų pasirinktų dalykų brandos egzaminų centrus;

23.4. iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, pateikęs prašymą iki 2024 m. kovo 15 d.

24. Brandos egzaminą pakartotinės sesijos metu laiko:

24.1. kandidatas, kuriam pagrindinės sesijos dalyko brandos egzaminas buvo atidėtas;

24.2. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje (skyriuje) įregistruotas kandidatas (valstybinius brandos egzaminus), jeigu valstybiniai brandos egzaminai pagrindinėje sesijoje nebuvo organizuoti;

24.3. namie mokytas mokinys, negalėjęs atvykti į pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų centrus, – valstybinius brandos egzaminus;

24.4. eksternas, užsienio šalies mokyklos vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys;

24.5. eksternas, nepateikęs prašymo iki lapkričio 24 d., bet pateikęs jį pasibaigus prašymų teikimo laikui, ne vėliau kaip likus 7 darbo dienoms iki pakartotinės sesijos pradžios, – Kauno miesto bazinės mokyklos vadovui, gali laikyti visus egzaminus, išskyrus brandos darbą, menų, technologijų mokyklinius brandos egzaminus, gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) mokyklinio brandos egzamino I dalį;

24.6. susirgę per pagrindinę sesiją mokinys ir buvęs mokinys, gavę Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus leidimą, vietoj atidėto valstybinio lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino laikyti to dalyko mokyklinį brandos egzaminą;

24.7. mokinys ir buvęs mokinys, gavę nepatenkinamą lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino įvertinimą pagrindinės sesijos metu, laiko mokyklinį to dalyko brandos egzaminą;

24.8. iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys, pateikęs prašymą po 2024 m. kovo 15 d.

VII SKYRIUS

MOKINIŲ SUPAŽINDINIMAS SU DOKUMENTAIS

25. Mokyklos vadovo paskirti asmenys mokinius pasirašytinai supažindina:

25.1. su mokyklos vadovo sprendimu dėl mokymosi kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių), kurios buvo mokoma pagal gimtosios kalbos programą, brandos egzaminų privalomo laikymo;

25.2. su Aprašo nuostatomis: leidimu laikyti dalyko brandos egzaminą, atleidimu nuo dalyko brandos egzaminų, dalykų brandos egzaminų pasirinkimu, atidėjimu, pritaikymu, terminais, rezultatų paskelbimu, reikalavimais kandidatams, atsakomybe pažeidusiesiems šiuos reikalavimus, apeliacijomis;

25.3. su dalyko, išskyrus menų ir technologijų, brandos egzamino vykdymo instrukcija – ne vėliau kaip likus trims dienoms iki brandos egzamino datos;

25.4. su brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinių brandos egzaminų vykdymo instrukcijomis – iki einamųjų metų rugsėjo 18 d.;

25.5. su brandos darbo ir dalyko brandos egzamino programa – pradėjus mokytis pagal vidurinio ugdymo programą;

25.6. su Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatais, patvirtintais Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu.

26. Mokinių supažindinimas su brandos darbo, dalyko brandos egzamino programa, Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatais, šiuo Aprašu, brandos darbo, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija, šių dokumentų pakeitimais ir technologijų brandos egzamino technine užduotimi fiksuojamas vidurinio ugdymo mokytojo dienyno arba vidurinio ugdymo dienyno (arba viename iš šių dienynų, sudarytų remiantis elektroninio dienyno duomenimis) skyriuje „Saugaus elgesio ir kiti instruktažai“. Supažindinimui pasirašytinai prilygsta supažindinimas elektroniniu būdu, jei mokykla savo darbo tvarką reglamentuojančiuose teisės aktuose yra nustačiusi galimybę mokiniams pasirašyti kvalifikuotu elektroniniu parašu arba teisinę galią turinčiu elektroniniu parašu, kuris nėra kvalifikuotas elektroninis parašas.

VIII SKYRIUS

BRANDOS DARBO PARENGIMAS, BRANDOS EGZAMINO LAIKYMAS MOKYKLOJE, KURIOJE MOKOMASI / MOKYTASI, ATSKIROSE EGZAMINŲ CENTRŲ PATALPOSE IR NAMIE

27. Mokykloje, kurioje mokomasi / mokytasi, brandos egzaminus laiko:

27.1. žymią silpnaregystę, aklumą su regėjimo likučiu, praktišką ar visišką aklumą turintis mokinytis ir buvęs mokinytis, kuriems brandos egzamino užduotys pateikiamos Brailio raštu;

27.2. mokinytis ir buvęs mokinytis, turintys vidutinį ar sunkų judesio ir padėties sutrikimą, lėtinių neurologinių sutrikimų ir dėl to negalintys atvykti į dalyko brandos egzamino centrą;

27.3. mokinytis ir buvęs mokinytis, turintys gilų klausos sutrikimą (kurtumą) ar kochlearinį implantą (esant dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams);

27.4. mokinytis, turintis įvairiapusį raidos ar nerimo spektro sutrikimą;

27.5. laisvės atėmimo vietoje veikiančioje mokykloje (skyriuje) registruotas kandidatas;

27.6. mokinytis mokyklinį technologijų ir menų brandos egzaminus;

27.7. mokinytis ir buvęs mokinytis mokyklinio gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį.

28. Mokinytis mokykloje, kurioje mokosi, parengia brandos darbą.

29. Namie mokytas mokinytis ir buvęs mokinytis, negalintys atvykti į dalyko brandos egzamino centrą ir mokyklą, kurioje mokosi ar mokėsi, brandos egzaminus laiko namie. Namie mokytas mokinytis namie gali laikyti ir brandos darbą.

30. Kandidatai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių dėl skaitymo, regos ar klausos, raidos sutrikimo, dėl kochlearinio implanto (esant vidutiniams, dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams), dėl kompleksinių ir kitų negalių, gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminus laiko atskiroje brandos egzamino centro patalpoje.

IX SKYRIUS

ATLEIDIMAS NUO BRANDOS EGZAMINŲ

31. Mokinytis ir buvęs mokinytis nuo brandos egzaminų atleidžiami mokyklos vadovo įsakymu, jeigu:

31.1. iki lapkričio 24 d. mokyklos vadovui pateikė prašymą atleisti nuo egzaminų ir supažindino mokyklos vadovą ar jo įgaliotą kitą mokyklos darbuotoją su turima medicinine pažyma su ligos pavadinimu, kuri yra Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2003 m. sausio 8 d. įsakymu Nr. V-11/18 „Dėl Ligų, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo patvirtinimo“, prie ligos pavadinimo yra nurodytas atleidimo terminas „nuolat“;

31.2. iki einamųjų metų egzaminų tvarkaraštyje nustatytos pasirinkto egzamino dienos mokyklos vadovui pateikė prašymą atleisti nuo brandos egzaminų ir supažindino mokyklos vadovą ar jo įgaliotą kitą mokyklos darbuotoją su turima medicinine pažyma su ligos pavadinimu, kuri yra Ligu, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašė, o prie ligos pavadinimo nurodytas atleidimo terminas baigiasi po to dalyko brandos egzaminui pakartotinėje sesijoje nustatytos datos;

31.3. iki lapkričio 24 d. yra pasirinkę laikyti užsienio kalbos valstybinį brandos egzaminą ir iki pirmojo pagrindinės sesijos brandos egzamino ar jo dalies, nustatytos įskaitos ir brandos egzaminų tvarkaraščiuose, mokyklos vadovui pateikė tarptautinį užsienio kalbos egzamino, kurio įvertinimas pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis yra ne žemesnio kaip B1 lygio, išlaikymo dokumentą ir prašymą atleisti nuo atitinkamos užsienio kalbos valstybinio brandos egzamino;

31.4. pasirinkęs laikyti lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinį ar valstybinį brandos egzaminą iš Ukrainos atvykęs vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinys pateikė mokyklos vadovui prašymą nuo jo atleisti.

32. Mokinys ir buvęs mokinys, negalintys laikyti brandos egzaminų dėl ligos, ne vėliau kaip iki pagrindinės sesijos pradžios mokyklos vadovui teikia prašymą dėl atleidimo nuo pasirinktų brandos egzaminų. Kartu su prašymu jie turi pateikti mokyklos vadovui ar jo įgaliotam kitam mokyklos darbuotojui susipažinti su turima Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2015 m. gegužės 26 d. įsakymu Nr. V-657 „Dėl Elektroninės sveikatos paslaugų ir bendradarbiavimo infrastruktūros informacinės sistemos naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 64 punkte nustatyta medicinine pažyma arba sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų konsultacinės komisijos pažyma, patvirtinta šios komisijos antspaudu. Pažymoje nurodomas TLK-10 kodas iš Ligu, galinčių būti pagrindu atleisti asmenis nuo brandos egzaminų, sąrašo ar Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2020 m. kovo 23 d. įsakymu Nr. V-483 „Dėl Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašo patvirtinimo“ (toliau – Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašas), ligos eilės numeris. Jeigu mokiniai ir buvę mokiniai, sergantys lėtinėmis ligomis, nurodytomis Sunkių lėtinių ligų, dėl kurių ekstremaliosios situacijos ar (ir) karantino laikotarpiu asmeniui išduodamas nedarbingumo pažymėjimas, sąrašė, nenori būti nuo brandos egzaminų atleidžiami, gali mokyklos vadovui ar jo įgaliotam kitam mokyklos darbuotojui pateikti susipažinti su turima pažyma apie savo ligą ir prašymą atidėti jo pasirinktą egzaminą pakartotinei sesijai ir jį laikyti atskiroje patalpoje.

33. Atleisti nuo brandos egzaminų mokinys ir buvęs mokinys negali laikyti pasirinktų brandos egzaminų.

34. Brandos egzaminų pakartotinės sesijos metu kandidatui susirgus arba sveikatos priežiūros specialistams paskyrus įpareigojimus, kuriuos įgyvendinant nėra galimybių dalyvauti egzamine, jis pats arba jo artimieji turi apie tai pranešti mokyklos vadovui ne vėliau kaip kitą darbo dieną po dalyko brandos egzamino. Pagal mokyklos vadovui pateiktą prašymą ir mokyklos vadovui ar jo įgaliotam kitam mokyklos darbuotojui pateiktus susipažinti Aprašo 32 punkte nurodytus dokumentus mokinys ir buvęs mokinys nuo pasirinktų ir nelaikytų brandos egzaminų atleidžiami.

35. Mokinys ir buvęs mokinys, turintys vidutinį, žymų, labai žymų ar gilų klausos sutrikimą (kurtumą) ar kochlearinį implantą (esant dideliems ar labai dideliems specialiesiems ugdymosi poreikiams), pasirinkę užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą ir turintys negalią patvirtinantį dokumentą, mokyklos vadovo įsakymu atleidžiami nuo pasirinkto užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo ir klausymo dalių. Jei mokykloje nėra galiojančių šiuos specialiuosius ugdymosi poreikius patvirtinančių dokumentų, šiame punkte įvardyti kandidatai mokyklos vadovui pateikia pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą. Pažymoje turi būti nurodoma klausos sutrikimo grupė (vidutinis, žymus, labai žymus, gilus klausos sutrikimas ar kochlearinis implantas).

Mokinys, buvęs mokinys ir eksternas, turintis sklандаus kalbėjimo (ritmo) ar nerimo spektro (selektyviojo mutizmo) sutrikimą, turintys negalią patvirtinantį dokumentą, pasirinkę užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminą atleidžiami nuo pasirinkto užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies. Mokiniui, buvusiam mokiniui ir eksternui, turinčiam sklандаus kalbėjimo (ritmo) sutrikimą ir nusprendusiam anksčiau išvardintų brandos egzaminų dalis laikyti (nebūti atleistam), taikomi Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros tarpinio patikrinimo, brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymo mokiniams, buvusiems mokiniams ir eksternams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. vasario 13 d. įsakymu Nr. V-258 „Dėl Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimo, lietuvių kalbos ir literatūros įskaitos, lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros tarpinio patikrinimo, brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymo mokiniams, buvusiems mokiniams ir eksternams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių, tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Pritaikymo aprašas) numatyti pritaikymai.

X SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINO ATIDĖJIMAS. EGZAMINO DALIŲ LAIKYMAS

36. Mokyklos, o eksterno – bazinės mokyklos vadovo įsakymu brandos egzaminas ar jo dalis, išskyrus gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) I dalį, atidedama pakartotinei sesijai:

36.1. kandidatui, dėl pareigos izoliuotis ar kitų svarbių priežasčių (pateikusiam priežastį paaiškinantį dokumentą) negalinčiam laikyti brandos egzamino ar jo dalies pagrindinės sesijos metu;

36.2. kandidatui, susirgusiam prieš brandos egzaminą arba nebaigusiam brandos egzamino dėl sveikatos sutrikimo pagrindinės sesijos metu (pateikusiam mokyklos vadovui prašymą dėl brandos egzamino ar jo dalies atidėjimo ir (ar) darbo nevertinimo bei mokyklos vadovui ar jo įgaliotam kitam mokyklos darbuotojui pateiktus susipažinti susirgimą patvirtinančius dokumentus ne vėliau kaip kitą dieną po dalyko brandos egzamino).

37. Brandos darbas, technologijų ir menų brandos egzaminai ir gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalis neatidedama. Brandos darbas, technologijų ir menų brandos egzaminai ir gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalis gali būti vykdomi nuotoliniu būdu, kai Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 15 punkto nustatyta tvarka įteisintas nuotolinis mokymo proceso organizavimo būdas. Tuo atveju daromas skaitmeninis garso ir vaizdo įrašas. Už įrašo darymą ir saugojimą atsakinga mokykla.

XI SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINŲ PROGRAMŲ, BRANDOS EGZAMINŲ UŽDUOČIŲ, VYKDYMO IR VERTINIMO INSTRUKCIJŲ RENGIMAS IR TVIRTINIMAS

38. Švietimo, mokslo ir sporto ministras dalyko brandos egzamino ir brandos darbo programą tvirtina ne vėliau kaip prieš dvejus metus iki atitinkamų mokslo metų pradžios, jos neesminius pakeitimus ar papildymus – kasmet, bet ne vėliau kaip iki einamųjų metų rugsėjo 10 d.

39. Brandos egzaminų užduočių ir vertinimo instrukcijų rengimą organizuoja Nacionalinė švietimo agentūra. Brandos egzaminų užduočių kokybę užtikrinama Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus nustatyta tvarka. Brandos egzamino užduoties rengimo grupėje dirbti, šių užduočių recenzuoti ar atlikti kitus veiksmus su šiomis užduotimis negali asmuo, turintis privačių interesų dėl šeimos narių, artimų giminaičių (brolių, seserų ir jų šeimos narių) ar kitų kandidatų (asmuo moko / ugdo kandidatą pagal vidurinio ugdymo programą) to dalyko brandos egzamino rezultatų.

40. Nacionalinės švietimo agentūros direktorius tvirtina:

40.1. ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki dalyko brandos egzamino vykdymo dienos dalyko brandos egzamino užduotis;

40.2. dalykų brandos egzaminų vykdymo instrukcijas, kitus brandos egzaminams organizuoti ir vykdyti reikalingus dokumentus. Iš Ukrainos atvykusiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams brandos egzaminų vykdymo instrukcijos ir brandos egzaminų užduočių atlikimo bendrieji nurodymai išverčiami į ukrainiečių kalbą;

40.3. brandos egzamino vertinimo normų rinkinį atliktai brandos egzamino užduočiai įvertinti nustatytu taškų skaičiumi (toliau – vertinimo instrukcija);

40.4. brandos darbo vykdymo instrukciją;

40.5. Valstybinių brandos egzaminų kriterinio vertinimo nuostatus.

41. Valstybinio brandos egzamino užduotys yra dokumentai, sudarantys tarnybos paslaptį, jiems priskiriama „RIBOTO NAUDOJIMO“ slaptumo žyma. Valstybinio brandos egzamino užduotys tarnybos paslaptimi išlieka, iki teisėtai atidarant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys, arba perduodant kitu Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus nustatytu būdu.

42. Brandos egzaminų, išskyrus užsienio (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ir gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) brandos egzaminus, užduotys rengiamos lietuvių kalba. Rečiau vartojami biologijos, chemijos, fizikos, geografijos, informacinių technologijų, istorijos ir matematikos dalykiniai terminai brandos egzaminų užduotyse papildomai pateikiami lenkų ir rusų kalbomis. Iš Ukrainos atvykusiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams užduotys, išskyrus lietuvių kalbos ir literatūros ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų, išverčiamos į ukrainiečių kalbą.

43. Technologijų brandos egzamino technines užduotis suformuluoja paskirti dalyko mokytojai.

XII SKYRIUS UŽDUOTIES FORMOS, VYKDYMO IR VERTINIMO INSTRUKCIJŲ PRITAIKYMAS

44. Kandidatui, pateikusiam pedagoginės psichologinės tarnybos pažymą ir prašymą dėl brandos egzamino užduoties formos, vykdymo ar vertinimo instrukcijų pritaikymo, brandos egzamino ir tarpinio patikrinimo užduoties forma, vykdymo ir vertinimo instrukcijos pritaikomos vadovaujantis Pritaikymo aprašu. Jeigu vertinimas vykdomas automatiškai, vertinimo instrukcijos nepritaikomos.

45. Kandidatams, turintiems sveikatos sutrikimų, patvirtintų gydytojų konsultacinės komisijos pažymomis, pagal šios komisijos rekomendaciją sudaromos brandos egzamino vykdymo sąlygos. Prašymą ir susipažinimui skirtą gydytojų konsultacinės komisijos pažymą iki lapkričio 24 d. mokinytis ir buvęs mokinytis pateikia mokyklos vadovui, eksternas – bazinės mokyklos vadovui. Namie mokytytis mokinytis, negalintis atvykti į dalyko brandos egzamino centrą, todėl pageidaujantis laikyti brandos egzaminus ir pristatyti brandos darbą namie, raštu teikia prašymą mokyklos vadovui.

46. Mokyklos vadovas, remdamasis jam pateiktais dokumentais, priima sprendimą dėl dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijų pritaikymo, mokyklinių brandos egzaminų vertinimo instrukcijos pritaikymo sveikatos sutrikimų ir specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems kandidatams ir iš Ukrainos atvykusiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams. Iš užsienio šalių ne anksčiau kaip mokytytis pagal vidurinio ugdymo programą atvykusiems mokiniams mokyklos vadovas priima sprendimą dėl lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinio brandos egzamino vertinimo instrukcijos pritaikymo, atsižvelgęs į lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinio brandos egzamino vertinimo instrukcijoje nustatytus galimus vertinimo pritaikymus.

47. Nacionalinės švietimo agentūros direktorius ar jo įgaliotas asmuo, remdamasis Mokinių registre mokyklos pateiktais kandidatų duomenimis, vadovaudamasis Aprašu ir Pritaikymo aprašu priima sprendimą dėl dalyko brandos egzamino užduoties formos, valstybinių brandos egzaminų

vertinimo instrukcijos pritaikymo kandidatams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių ir iš Ukrainos atvykusiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams. Iš užsienio šalių ne anksčiau kaip mokytis pagal vidurinio ugdymo programą atvykusiems mokiniams Nacionalinės švietimo agentūros direktorius ar jo įgaliotas asmuo priima sprendimą dėl lietuvių kalbos ir literatūros valstybinio brandos egzamino vertinimo instrukcijos pritaikymo.

XIII SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINŲ ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO KOORDINAVIMAS

48. Brandos egzaminų organizavimui ir vykdymui koordinuoti savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskiriamas atsakingas specialistas. Paskyrimo metu specialistas pasirašytinai supažindinamas su Aprašu ir su Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2009 m. balandžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-894 „Dėl Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos nuostatų patvirtinimo“, iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. jis įregistruojamas informacinėje sistemoje NECIS. Kiekvieno brandos egzamino vykdymo dieną nuo 7 iki 12 valandos specialistas prisijungia prie informacinės sistemos NECIS operatyviai informacijai gauti. Iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas švietimo padalinio vadovas skiria 2–3 švietimo padalinio specialistus brandos egzaminų užduotims priimti. Paskirti specialistai registruojami informacinėje sistemoje NECIS.

49. Savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai ir darbuotojai, dirbantys pagal darbo sutartį, priimantys, saugantys ir perduodantys valstybinio brandos egzamino užduotis, turi turėti teisę dirbti ar susipažinti su įslaptinta informacija, žymima slaptumo žyma „RIBOTO NAUDOJIMO“.

50. Iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. mokyklos vadovas įsakymu paskiria asmenį (toliau – atsakingas asmuo), atsakingą už darbą su slaptažodžio apsaugota informacine sistema NECIS. Paskyrimo metu šis atsakingas asmuo pasirašytinai supažindinamas su Aprašu, Nacionalinių egzaminų centralizuotos informacinės sistemos nuostatais.

XIV SKYRIUS

DALYKŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ IR BAZINIŲ MOKYKLŲ SKYRIMAS

51. Dalykų brandos egzaminų centrus savivaldybės teritorijoje skiria savivaldybės vykdomoji institucija, Lietuvos Respublikos ambasadoje – švietimo, mokslo ir sporto ministras atskiru įsakymu. Brandos darbo, technologijų ir menų brandos egzamino centru tampa ta mokykla, kurios mokinys pasirinko parengti brandos darbą ir laikyti technologijų ir menų brandos egzaminus. Brandos darbo ir dalykų brandos egzaminų centrų sąrašai sudaromi informacinėje sistemoje NECIS. Paskirti brandos darbo ir dalykų brandos egzaminų centrai nekeičiami.

52. Vienoje mokykloje tą pačią dieną skiriamas vienas dalyko mokyklinio ir (ar) valstybinio brandos egzamino, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalį ir užsienio kalbos (prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo ir rašymo dalis, centras. Mokykloje, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, brandos egzamino metu ugdomoji veikla nevykdoma, išskyrus brandos darbo pristatymą, technologijų ir menų egzaminą ir kitus atvejus, kai sudarytos sąlygos tenkina egzamino centro patalpų paruošimo reikalavimus ir yra suderintos su savivaldybės administracijos švietimo padalinyje paskirtu atsakingu už brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo koordinavimą specialistu. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalis vienoje mokykloje tą pačią dieną gali būti vykdoma ne daugiau kaip dviejų kalbų. Užsienio kalbos (prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo ir rašymo dalys tą pačią dieną gali būti vykdomos toje pačioje mokykloje.

53. Pagrindinės sesijos dalykų brandos egzaminų centrai suformuojami informacinėje sistemoje NECIS ir skiriami iki gruodžio 16 d.

54. Iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. savivaldybės vykdomoji institucija savivaldybės teritorijoje skiria bazines mokyklas. Jos įregistruojamos informacinėje sistemoje NECIS. Apie bazinę mokyklą

savivaldybės administracijos direktorius arba jo įgaliotas asmuo paskelbia visuomenės informavimo priemonėse.

XV SKYRIUS VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

55. Valstybiniam brandos egzaminui vykdyti pagrindinės sesijos metu savivaldybės teritorijoje skiriamas dalyko valstybinio brandos egzamino centras, jei to dalyko brandos egzaminą laiko ne mažiau kaip 15 kandidatų. Jei yra mažiau kaip 15 kandidatų, kelių savivaldybių vykdomųjų institucijų sutarimu skiriamas bendras dalyko valstybinio brandos egzamino centras.

56. Savivaldybės teritorijoje gali būti skiriama daugiau dalyko valstybinio brandos egzamino centrų, jei kiekviename iš jų turi laikyti ne mažiau kaip 49 kandidatai. Šis skaičius netaikomas informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino centrams steigti. Informacinių technologijų brandos egzaminui laikyti taikomas reikalavimas steigti ne mažiau kaip vieną centrą savivaldybės teritorijoje.

57. Visi vienos mokyklos mokiniai ir buvę mokiniai, o bazinių mokyklų – ir eksternai dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko viename centre. Jei savivaldybės teritorijoje nėra valstybinio brandos egzamino centro, kuriame tilptų visi vienos mokyklos mokiniai, buvę mokiniai ir eksternai, jie siunčiami laikyti valstybinio brandos egzamino į du valstybinio brandos egzamino centrus, o informacinėje sistemoje NECIS perskiriamas mokinių, buvusių mokinių ir eksternų abėcėlinis sąrašas.

58. Jeigu visose apskrities savivaldybėse dalyko valstybinį brandos egzaminą laiko mažiau kaip 15 kandidatų, dalyko valstybinio brandos egzamino centro skyrimą su Nacionalinės švietimo agentūros direktoriumi ar jo įgaliotu asmeniu derina tos savivaldybės, kurios teritorijoje egzamino centras skiriamas, vykdomoji institucija.

59. Pakartotinės sesijos valstybiniams brandos egzaminams vykdyti ne vėliau kaip prieš 7 darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios Vilniuje, Kaune, Klaipėdoje, Šiauliuose, Panevėžyje, laisvės atėmimo vietose veikiančiose mokyklose ir, jei yra užsienio šalyje registruotų eksternų, tos valstybės Lietuvos ambasadoje skiriama po vieną centrą. Atsižvelgus į dalyko brandos egzaminą laikančių kandidatų skaičių, jų registracijos vietą, dalyko brandos egzamino centro vietą Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus siūlymu galima keisti. Iš Ukrainos atvykusiems vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokiniams brandos egzaminų centrai gali būti skiriami savivaldybių, kuriose jie mokosi, bazinėse mokyklose.

XVI SKYRIUS MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ CENTRŲ SKYRIMAS

60. Savivaldybės teritorijoje skiriamas ne mažiau kaip vienas dalyko mokyklinio brandos egzamino centras. Daugiau centrų galima skirti dalykų egzaminams tuo atveju, jeigu kiekviename centre brandos egzaminą laikys ne mažiau kaip 10 kandidatų. Visi vienos mokyklos mokiniai ir buvę mokiniai dalyko mokyklinį brandos egzaminą laiko tame pačiame centre.

61. Pakartotinės sesijos mokykliniai brandos egzaminai vykdomi bazinėse mokyklose ir Lietuvos ambasadose užsienio valstybėse, prireikus ir ne vėliau kaip prieš tris darbo dienas iki pakartotinės sesijos pradžios – mokyklinių brandos egzaminų savivaldybės vykdomosios institucijos paskirtuose centruose.

XVII SKYRIUS REGISTRAVIMAS IR INFORMACIJOS PATEIKIMAS

62. Nacionalinė švietimo agentūra kasmet iki rugsėjo 14 d. atnaujina ir parengia darbiu informacinę sistemą NECIS, informuoja savivaldybių administracijų švietimo padalinius ir mokyklas apie prisijungimo prie šios sistemos tvarką, patvirtina duomenų teikimo, registracijos ir brandos

egzaminų protokolų formas. Prieš 3 darbo dienas iki pagrindinės sesijos, o pakartotinės sesijos metu kartu su užduotimis Nacionalinei švietimo agentūrai parengia ir pateikia savivaldybėms valstybinių brandos egzaminų vykdymo protokolus.

63. Mokyklos iki einamųjų metų rugsėjo 15 d. informacinėje sistemoje NECIS patikslina atsakingo už duomenų perdavimą Nacionalinei švietimo agentūrai asmens vardą, pavardę, pareigas ir telefoną, elektroninio pašto adresą, tautinės mažumos kalba mokymą vykdanči mokykla – su mokyklos taryba suderintą mokyklos vadovo sprendimą dėl mokymosi kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) brandos egzamino laikymo.

64. Atsakingas asmuo informacinėje sistemoje NECIS:

64.1. per dvi darbo dienas nuo informacijos pateikimo patikrina ir ištaiso Mokinių registre iki rugsėjo 25 d. suvestus duomenis apie mokinių pasirinktus brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinius brandos egzaminus; mokyklos informacinėje sistemoje NECIS sudaro sąrašus mokinių, pasirinkusių brandos darbą, menų ir technologijų brandos egzaminus, išspausdina juos ir pateikia mokiniams patikrinti. Patikrinę mokiniai pasirinkimus patvirtina savo parašais. Mokyklos informacinėje sistemoje NECIS išspausdintus, kandidatų pasirašytus ir mokyklos vadovo parašu patvirtintus mokinių brandos darbo, menų ir technologijų mokyklinių brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus iki gruodžio 5 d. atsakingas asmuo pateikia savivaldybės administracijos švietimo padaliniui, o šis juos perduoda Nacionalinei švietimo agentūrai. Jei nėra mokinio parašo, pridedamos kandidatų prašymų kopijos;

64.2. per dvi darbo dienas patikrina ir, jei reikia, Mokinių registre ištaiso iki lapkričio 24 d. įvestus duomenis apie mokinių pasirinktus brandos egzaminus, sąrašus, atitinkamų dalykų kursus, III gimnazijos klasės metinius įvertinimus, buvusių mokinių ir eksternų pasirinktus brandos egzaminus;

64.3. iki lapkričio 30 d. kandidatams pasirašytinai atiduoda Mokinių registro iš nesikartojančios atsitiktinių skaičių sekos automatizuotu būdu sudarytą mokinio identifikavimo kodą (toliau – mokinio identifikavimo kodas). Pagal Aprašo 23.4 ir 24.8 papunkčius vėliau įregistruotiems kandidatams identifikavimo kodus perduoda per 3 darbo dienas nuo įregistravimo Mokinių registre datos;

64.4. iki lapkričio 30 d. patikrina ir, jei reikia, Mokinių registre ištaiso iki einamųjų metų lapkričio 24 d. įvestus duomenis apie kandidatų specialiuosius ugdymosi poreikius, sudaro sąrašą kandidatų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, kuriems reikalingas brandos egzamino užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymas, ir turinčių sveikatos sutrikimų, kuriems sudaromos atitinkamos vykdymo sąlygos. Sąraše fiksuojami kandidato pateikto pirminės sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų, gydytojų konsultacinės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos išduoto dokumento rekvizitai. Mokyklos vadovas sąrašą patvirtina parašu, nuskenuoja ir nuskenuotą sąrašo kopiją perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniui. Po einamųjų metų lapkričio 24 d. kandidatų mokyklai pateikta šiame papunktyje įvardyta informacija perduodama savivaldybės administracijos švietimo padaliniui per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo, bet ne vėliau kaip iki balandžio 30 d.;

64.5. iki lapkričio 30 d. parengia raštus dėl specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių kandidatų, kuriems reikalingas brandos egzaminų užduoties formos, vykdymo ir vertinimo instrukcijų pritaikymas, ir sveikatos sutrikimų turinčių kandidatų, kuriems reikalingos atitinkamos egzamino vykdymo sąlygos, juos įveda į informacinę sistemą NECIS. Rašte fiksuojami kandidato pateikto pirminės sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų, gydytojų konsultacinės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos išduoto dokumento rekvizitai. Nuskenuotų raštų kopijas iki einamųjų metų gruodžio 9 d. įkelia į informacinę sistemą NECIS. Po einamųjų metų lapkričio 24 d. kandidatų mokyklai pateikta šiame papunktyje įvardyta informacija įkelia į informacinę sistemą NECIS per 5 darbo dienas nuo informacijos gavimo, bet ne vėliau kaip iki balandžio 30 d.;

64.6. sudaro sąrašus mokinių ir buvusių mokinių, kurie:

64.6.1. brandos egzaminus laikys namie, atskiroje patalpoje, – iki lapkričio 30 d.;

64.6.2. yra atleisti nuo užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino klausymo dalies, - iki lapkričio 30d.;

64.6.3. kuriems neleidžiama laikyti brandos egzamino dėl nepatenkinamo to dalyko metinio įvertinimo ir nebaigusių ugdymo proceso mokinių, – iki birželio 4 d.; kuriems valstybinis ar mokyklinis brandos egzaminas atidėtas, kurie atleisti nuo brandos egzaminų, – per dvi darbo dienas po dalyko brandos egzamino vykdymo dienos;

64.7. iki sausio 8 d. įkelia brandos darbo aprašą jo autentiškumui nustatyti; iki sausio 20 d. gavęs patikrinimo dėl galimų sutapimų išvadas, pateikia jas darbų vadovams. Iki vasario 3 d. įkelia pakartotinai tikrinamų darbų aprašus, jeigu po sutapimų patikrinimo darbo aprašas koreguojamas.

65. Mokyklos informacinėje sistemoje NECIS išspausdintus, kandidatų pasirašytus ir mokyklos vadovo parašu patvirtintus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus iki einamųjų metų gruodžio 5 d. atsakingas asmuo pateikia savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui, o šis juos perduoda Nacionalinei švietimo agentūrai. Jei nėra mokinio parašo, papildomai pateikiamos kandidatų prašymų kopijos.

66. Informacija apie mokinio, buvusio mokinio, eksterno specialiuosius ugdymosi poreikius pateikiama jo ar jo teisėto atstovo raštišku sutikimu.

67. Informacinėje sistemoje NECIS patvirtinti duomenys nekeičiami. Jei mokykla padarė klaidą informacinėje sistemoje NECIS patvirtindama duomenis, argumentuotu raštu kreipiasi į savivaldybės administracijos švietimo padalinį, kad tarpininkautų kreipiantis į Nacionalinę švietimo agentūrą dėl duomenų patvirtinimo atšaukimo. Savivaldybės administracijos švietimo padalinys prieš tarpininkaudamas ištiria ar tinkamai ir atsakingai mokykloje tvarkomi su brandos egzaminų organizavimu ir vykdymu susiję duomenys.

68. Savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingas specialistas patikrina iš mokyklos gautą informaciją ir iki gruodžio 9 d. perduoda Nacionalinei švietimo agentūrai iš mokyklų gautus kandidatų brandos egzaminų pasirinkimų sąrašus ir kandidatų, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, sąrašus.

XVIII SKYRIUS

BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO PATALPOS

69. Patalpa brandos egzaminui (salė, klasė, kabinetas ir kt.) paruošiama ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki dalyko brandos egzamino, jo dalies pradžios. Prieš egzaminus patalpos turi būti išvalytos. Organizuojant patalpų valymą egzaminų centruose rekomenduojama atsižvelgti į Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos parengtas rekomendacijas patalpoms valyti. Prieš egzaminą ir egzamino metu būtina užtikrinti egzaminų vykdymo patalpų vėdinimą.

70. Rekomenduojama, kad karantino ar ekstremaliosios situacijos metu kandidatų srautai egzaminų centre būtų reguliuojami taip, kad būtų išvengta artimo, mažesnio kaip du metrai kontakto, trunkančio ilgiau kaip 15 min., tarp jame esančių asmenų. Atsižvelgiant į tai, planuojamas tiek kandidatų atvykimas į egzaminų centrą, tiek pasiskirstymas į egzaminų patalpas, tiek sanitarinių patalpų, įrenginių (tualetų, praustuvių) skaičius. Egzaminų centruose sudaromos tinkamos sąlygos kandidatų ir vykdytojų rankų higienai (visose praustuvėse tiekiamas šiltas ir šaltas vanduo, prie praustuvių padėta skysto muilo, vienkartiniai rankšluosčiai ar rankų džiovintuvas). Šalia įėjimų į egzaminų centrus, patalpas, kuriose vykdomi brandos egzaminai, sudaroma galimybė rankų dezinfekcijai (gerai matomoje vietoje pakabintos rankų dezinfekcijai skirtos priemonės). Egzaminų centruose sudaromos higieniškos sąlygos kandidatams nemokamai atsigerti vandens. Karantino ir (ar) ekstremalios situacijos laikotarpiu, kai egzamino metu kompiuteriais, žodynais naudojasi keli kandidatai, tai, kaskart pasinaudojus kandidatams, liečiamas jų paviršius dezinfekuojamas po kiekvieno panaudojimo (kompiuterio klaviatūra, pelė, liečiamojo ekrano paviršius) arba naudojimuisi skiriamos vienkartinės pirštinės.

71. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino klausymo, skaitymo ir rašymo dalys vykdomos patalpose, skirtose ne daugiau kaip 24 kandidatams, o kalbėjimo dalis vykdoma vertinimo patalpose, skirtose 2 kandidatams. Parenkant patalpas muzikologijos mokyklinio brandos egzamino II daliai ir užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų

klausymo, skaitymo ir rašymo dalims, būtina atsižvelgti į klausymo užduočių garso įrašo girdimumą, o kalbėjimo dalyje – į galimybę atlikti kokybišką garso įrašą kandidatams skirtose vietose.

72. Kandidatams skiriami atskiri stalai / suolai. Visi kandidatai sėdi toje pačioje stalo / suolo pusėje. Visi stalai / suolai sustatomi viena kryptimi keliomis eilėmis ir pažymimi taip, kaip nurodoma vykdymo protokole, t. y. užrašoma grupė ir eilės numeris. Eilėje tos pačios grupės kandidatų vietos numeruojamos nuosekliai. Tarp visų patalpoje esančių asmenų turi būti ne mažesnis kaip vieno metro atstumas. Šie reikalavimai informacinių technologijų valstybiniam brandos egzaminui taikomi su išlygomis, atsižvelgiant į stacionariai įrengtas kompiuterines darbo vietas. Šie reikalavimai netaikomi užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies vertinimo patalpai.

73. Brandos egzamino patalpoje turi būti tik vienas laikrodis, rašomoji lenta ar sudarytos kitos galimybės vykdytoji užrašyti brandos egzamino, jo dalių pradžios ir pabaigos laiką. Lietuvių kalbos ir literatūros brandos egzamino vykdymo patalpoje ant atskiro stalo padedami (ne mažiau kaip po vieną kiekvienai 12 kandidatų grupei) dalyko vykdymo instrukcijoje nurodyti žodynai, pastatomi ne mažiau kaip du kompiuteriai su suskaitmenintais autorių kūrinių ir kitos numatytos priemonės. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies vertinimo patalpoje ant stalo, prie kurio sėdi kandidatai, pastatomas mikrofonas, o ant stalo, prie kurio sėdi pokalbį palaikantis vertintojas, pastatomas laikmatis.

74. Brandos egzamino vykdymo dieną pastato viduje prie įėjimo į patalpą pakabinami kandidatų sąrašai, kuriuose nurodoma mokinių identifikavimo kodai, patalpa, kandidatų vietų numeriai ir brandos egzamino vykdymo pradžia, o užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalies centre nurodomas ir kiekvieno sąrašė esančio kandidato įėjimo į egzamino vykdymo patalpas laikas.

75. Brandos egzaminus ar jų dalis, išskyrus informacinių technologijų brandos egzaminą laikantys kandidatai suskirstomi į ne didesnes kaip 12 kandidatų grupes. Informacinių technologijų brandos egzaminą laikantys kandidatai suskirstomi į 9 kandidatų grupes.

76. Vienos grupės kandidatai laiko toje pačioje patalpoje. Jų eilės numeriai mokinių identifikavimo kodų sąrašė ir vietos patalpoje sutampa su grupės ir eilės numeriu, nurodytais vykdymo protokole.

77. Valstybinių brandos egzaminų ar jų dalių mokinių identifikavimo kodų sąrašus kiekvienam valstybinio brandos egzamino centrui Nacionalinė švietimo agentūra pateikia informacinėje sistemoje NECIS. Mokyklinių brandos egzaminų mokinių identifikavimo kodų sąrašus, kuriuose nurodyta grupė ir vieta, kiekvienas mokyklinio brandos egzamino centras išsispausdina informacinėje sistemoje NECIS.

78. Į brandos egzamino patalpą tuo metu, kai prakerpami vokai su brandos egzamino užduotimis ar jos perduodamos kitu būdu ir kai vyksta brandos egzaminas (išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminų klausymo dalį), gali įeiti:

78.1. priežiūrą vykdančias asmuo, turintis darbo ar valstybės tarnautojo pažymėjimą;

78.2. vyresnysis vykdytojas;

78.3. vyresniojo vykdytojo iškviestas ir šio Aprašo 81 punkte įvardyto pagalbą teikiančio vykdytojo lydimas asmuo, kurio pagalbos reikia atsitikus nenumatytam įvykiui. Atlikęs pareigas jis nedelsdamas privalo išeiti iš patalpos, apie tai fiksuojama egzamino vykdymo protokole.

XIX SKYRIUS REIKALAVIMAI KANDIDATAMS

79. Kandidatai:

79.1. atvykdami į brandos egzaminą, jo dalį privalo turėti asmens tapatybę patvirtinanti dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą. Be to, kandidatai privalo dėvėti medicinines veido kaukes arba respiratorius, kurie priglundą prie veido ir visiškai dengia nosį ir burną (toliau – veido kaukės), jei privalomą veido kaukių dėvėjimą viešojoje vietoje numato karantino ir (ar) ekstremaliosios situacijos režimą

reglamentuojantys teisės aktai. Kandidatai gali dėvėti veido kaukes ar kitas nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones, nors tokios pareigos karantino režimą ir (ar) ekstremaliąją situaciją reglamentuojantys teisės aktai nenumato;

79.2. prieš įėjimą į dalyko brandos egzamino centrą esančiame mokinių identifikavimo kodų sąrašė sužino savo grupę, vietos numerį ir patalpą, kurioje vyks brandos egzaminas, prie patalpos ateina ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pradžios. Karantino ir (ar) ekstremaliosios situacijos metu rekomenduojama, kad kandidatai vienas nuo kito išlaikytų ne mažesni nei dviejų metrų atstumą;

79.3. prieš įeidami į patalpą, vykdytojui pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą ir įeina į patalpą tik jam leidus. Vykdytojui kilus abejonų dėl kandidato tapatybės ir jam paprašius, saugiu, rekomenduojamu ne mažesniu kaip dviejų metrų atstumu trumpam nusiima veido kaukę, jeigu ją dėvi;

79.4. turi tik dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, veido kaukę ar veido skydelį (jei asmuo dėl savo sveikatos būklės veido kaukės dėvėti negali ar veido kaukės dėvėjimas gali pakenkti asmens sveikatos būklei) ar kitas nosį ir burną dengiančias apsaugos priemones, geriamojo vandens (asmeninio naudojimo stiklinaitę, buteliuką ar kt.) ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) arba vairuotojo pažymėjimą. Į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones įsinešti draudžiama;

79.5. pavėlavusieji ne daugiau kaip 30 minučių, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenurodomas kitas laikas, laiko egzaminą, tačiau jiems brandos egzamino užduoties atlikimo laikas nepratęsiamas. Pavėlavusieji į užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį daugiau kaip 15 minučių nuo jam skirto laiko pradžios šios egzamino dalies nelaiko;

79.6. kai pasirašo vykdymo protokoluose, gauna dalyko brandos egzamino užduotis, jas padeda ant stalo / suolo krašto, vykdytojui leidus patikrina, ar nėra tuščių lapų ar kito aiškiai matomo spausdinimo broko, užduočių sąsiuvinius užverčia ir laukia vykdytojų nurodymų. Pastebėję užduočių sąsiuvinyje ar atsakymų lapuose spausdinimo broko ar tuščius lapus, apie tai praneša vykdytojui. Užduotis pradeda atlikti vykdytojui paskelbus dalyko brandos egzamino pradžią. Šis punktas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

79.7. klauso vykdytojų nurodymų, užduotis atlieka savarankiškai, nesikalba tarpusavyje, netrukdo kitiems, naudojasi tik tomis kandidato atsineštomis priemonėmis, kurios nurodytos dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, jų neskolina;

79.8. rašo tvarkingai ir įskaitomai, galutinį atsakymą parašo tik juodai ar mėlynai rašančiu tušinuku, nesinaudoja korektūros priemonėmis. Atsakymų lape nerašo su užduotimi nesusijusio teksto ar ženklų, nepiešia piešinių, jeigu to daryti nereikalauja dalyko brandos egzamino užduotis. Jeigu būtina keisti rašiklį, privalo tai pasakyti vykdytojui. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) ar gimtosios kalbos (baltarusių, rusų, vokiečių) užduotis atlieka ta kalba, kurios egzaminą jie laiko. Šis papunktis netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

79.9. iš patalpos gali išeiti tik esant būtinybei, ne ilgiau kaip 5 minutėms, vykdytojo lydimi;

79.10. baigę darbą anksčiau, negu nustatyta dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje, tačiau ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pabaigos, ir atidavę vykdytojui atsakymų lapus ir užduočių sąsiuvinius, gali išeiti iš brandos egzamino patalpos. Negali grįžti į egzamino patalpą iki brandos egzamino ar jo dalies pabaigos. Per vieną valandą po egzamino pabaigos pageidaujantieji iš dalyko centro administratoriaus gali atsiimti egzamino užduoties sąsiuvinį. Šis papunktis netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

79.11. darbą baigia paskirtam vykdytojui paskelbus brandos egzamino pabaigą ir laukia, kol vykdytojais surenka atsakymų lapus ir užkliauja vokus. Iš egzamino patalpos išeina tik vykdytojais

leidus ir išsineša savo egzamino užduoties sąsiuvinį. Šis papunktis netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

79.12. nutraukia užduoties atlikimą ir šalinami iš egzamino patalpos už trukdymą, nusirašinėjimą, mobiliojo ryšio, kitų informacijos perdavimo ar priėmimo priemonių įsinešimą į patalpą ir vykdytojo nurodymų nevykdymą.

XX SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO VYKDYMO GRUPĖ

80. Brandos egzaminui vykdyti dalyko brandos egzamino centre, išskyrus technologijų ir menų brandos egzaminus ir brandos darbą, tvirtinama vykdytojų grupė, kurią sudaro vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojai. Technologijų, menų brandos egzaminų ir brandos darbo vykdymą koordinuoja mokyklos vadovas arba jo įgaliotas asmuo.

81. Vykdytojų skaičius priklauso nuo kandidatų ir turimų egzaminų patalpų skaičiaus. Sudarant vykdytojų grupes, išskyrus informacinių technologijų brandos egzamino, numatoma, kad kiekvienoje patalpoje būtų ne mažiau kaip vienas vykdytojas ir ne daugiau kaip trims grupėms dar vienas pagalbą teikiantis vykdytojas. Jei egzamino centre egzaminą laiko kurčiasis, neprigirdintysis, turintis vidutinį, žymų ar labai žymų klausos sutrikimą, vykdytoju skiriamas gestų kalbos mokytojas ar vertėjas. Jeigu egzaminą savoje mokykloje laiko mokinys ir buvęs mokinys, turintis įvairiapusį raišos ar nerimo spektro sutrikimą, skiriami ne mažiau negu du vykdytojai, iš kurių vienas yra specialusis pedagogas ar kitas švietimo pagalbą teikiantis specialistas. Vykdytojais gali būti pasitelkiami ir kiti asmenys, susipažinę su bendromis brandos egzamino vykdymo procedūromis (užduočių pateikimas, kandidatų įleidimo ir susodinimo tvarka ir pan.), vykdytojų funkcijomis ir atsakomybe, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija.

82. Valstybinio brandos egzamino vykdytojų grupės sudėtį tvirtina savivaldybės vykdomoji institucija ar jos įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius. Ne vėliau kaip prieš 10 dienų iki valstybinio brandos egzamino dienos grupės vyresnįjį vykdytoją, administratorių ar vykdytoją skiria jo darbdavys ar jo įgaliotas asmuo tvarkomuoju dokumentu. Valstybinio brandos egzamino vyresnysis vykdytojas turi turėti teisę dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ informacija (priimti valstybinio brandos egzamino užduotis, saugoti iki teisėtai atskleidžiant vokus, kuriuose yra valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turinys). Teisę dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ įslaptinta informacija suteikia savivaldybės administracijos direktorius. Jei egzamino centras yra Lietuvos Respublikos ambasada (toliau – ambasada), vykdytojų grupės sudėtį ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki valstybinio brandos egzamino dienos tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras, suderinęs su Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija. Egzamino centro vyresnysis vykdytojas turi turėti teisę dirbti su „RIBOTO NAUDOJIMO“ įslaptinta informacija tuo atveju, jeigu priimamas vokas su valstybinio brandos egzamino užduoties ar jos dalies turiniu priėmimo metu nėra teisėtai atskleistas.

83. Valstybinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos vadovas, jo pavaduotojas ugdymui, skyriaus vedėjas ar savivaldybės administracijos švietimo padalinio specialistas, ambasadoje – ambasados darbuotojas, administratoriumi – mokyklos vadovas ar vienas iš mokyklos vadovo pavaduotojų, ambasadoje – ambasados darbuotojas. Karantino ir (ar) ekstremaliosios situacijos metu brandos egzamino vykdytojų grupės nariais negali būti asmenys, kuriems privaloma izoliacija, izoliacijos laikotarpis.

84. Jeigu vienoje patalpoje brandos egzaminą, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį ir informacinių technologijų brandos egzaminą laiko daugiau kaip 12 kandidatų, tai kiekvienai 12 kandidatų grupei skiriamas vienas vykdytojas.

85. Informacinių technologijų brandos egzamino patalpoje 9 kandidatų grupei skiriami du vykdytojai. Informacinių technologijų specialistas ar informacinių technologijų mokytojas skiriamas arba vienu iš dviejų vykdytojų, arba trečiu vykdytoju trijų grupių kandidatams pagalbai suteikti. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalyje dviem grupėms

skiriami du vykdytojai, kurių vienas tvarkaraštyje nustatytu laiku iš informacinės sistemos NECIS spausdina užduotis.

86. Mokyklinio brandos egzamino, kurį laiko:

86.1. tik tos mokyklos kandidatai, vykdymo grupę įsakymu skiria mokyklos vadovas;

86.2. kelių mokyklų kandidatai, vykdymo grupę tvirtina brandos egzaminą vykdančios mokyklos vadovas. Trūkstant vykdytojų, kitų mokyklų mokytojai į vykdymo grupę deleguojami darbdavio įsakymu, kuriame nurodoma asmens vardas, pavardė, darbovietė, pareigos, kokio dalyko specialistas jis yra, o vykdymo grupės tvirtinimas raštu derinamas su savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi.

87. Mokyklinio brandos egzamino vyresniuoju vykdytoju skiriamas mokyklos vadovas arba jo pavaduotojas ugdymui ar skyriaus vedėjas.

88. Vyresniuoju vykdytoju ir vykdytoju negali būti skiriamas egzaminuojamojo dalyko mokytojas, specialistas, kandidatų klasės (grupės, kurso) vadovas ar asmuo, kurio šeimos nariai ar / ir artimi giminaičiai laiko brandos egzaminus tame centre.

89. Tuo atveju, jei egzaminą laiko nedaug kandidatų ir parengiamojo darbo yra mažai arba jei brandos egzaminas vykdomas vienoje patalpoje, vyresniajam vykdytojui gali būti pavedama atlikti administratoriaus ir (ar) vieno iš vykdytojų funkcijas.

90. Susipažindami su įsakymu, kuriuo jie skiriami į vykdymo grupę, vyresnysis vykdytojas, administratorius ir vykdytojas parašu patvirtina, kad su Aprašu, asmens duomenų teisinės apsaugos reikalavimais, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija yra susipažinę.

91. Vykdytojų grupės narys brandos egzamino metu privalo segėti kortelę su vardu, pavarde ir nuoroda: „vyresnysis vykdytojas“, „administratorius“, „vykdytojas“, privalo dėvėti veido kaukę, jei privalomą veido kaukių dėvėjimą viešoje vietoje numato karantino ir (ar) ekstremaliosios situacijos režimą reglamentuojantys teisės aktai. Vykdytojų grupės narys gali dėvėti veido kaukę ar kitą nosį ir burną dengiančią apsaugos priemonę, jei tokios pareigos karantino režimą ir (ar) ekstremaliąją situaciją reglamentuojantys teisės aktai nenumato.

XXI SKYRIUS ADMINISTRATORIAUS FUNKCIJOS

92. Administratorius:

92.1. numato patalpas brandos egzaminui, užtikrina vietų kandidatams paruošimą, vadovaudamasis Aprašu, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcija, sunumeruoja sėdimas vietas;

92.2. išneša iš patalpų vyresniojo vykdytojo nurodytas mokymo priemones, aprūpina patalpas šiame Apraše, dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytomis egzaminui reikalingais leidiniais ir priemonėmis;

92.3. parengia nuorodas į egzamino patalpas; skiria patalpą kandidatų daiktams laikyti ir informuoja apie ją kandidatus;

92.4. pasirūpina, kad kiekvienoje kandidatų grupėje būtų pastatytas atskiras stalas vykdytojams ir stalas leidiniams sudėti;

92.5. tvarkai palaikyti brandos egzamino metu pasitelkia mokyklos vadovo įsakymu paskirtus atsakingus asmenis;

92.6. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki brandos egzamino pradžios kartu su atsakingu asmeniu informacinėje sistemoje NECIS išspausdina dalyko brandos egzamino reikalavimus (jų turi būti tiek egzempliorių, kiek yra egzamino patalpų) ir juos perduoda vyresniajam vykdytojui, kartu su vyresniuoju vykdytoju atlieka šio Aprašo 93.5 papunktyje nustatytas funkcijas;

92.7. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzamino pradžios:

92.7.1. kartu su vyresniuoju vykdytoju patikrina paruoštas patalpas, jose esančių priemonių tinkamumą, pašalina pastebėtus trūkumus, prie įėjimo į brandos egzamino centrą ir prie egzamino patalpos iškabina mokinių identifikavimo kodų sąrašus, organizuoja kandidatų įleidimą. Prieš įleidžiamas kandidatus į dalyko brandos egzamino centrą, kartu su mokyklos, kurioje yra dalyko

brandos egzaminu centras, vadovo paskirtais asmenimis atlieka pirminį kandidatų asmens tapatybės dokumentų patikrinimą;

92.7.2. prieš informacinių technologijų valstybinį brandos egzaminą kartu su atsakingu asmeniu iš informacinės sistemos NECIS išima prisijungimo prie elektroninės egzaminu užduoties atlikimo sistemos adresą ir pateikia egzaminu vyresniajam vykdytojui;

92.7.3. prieš užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminu kalbėjimo dalį parengia vykdymo ir vertinimo patalpas, paruošia vykdymo instrukcijoje nurodytą įrangą, patikrina jų veikimą;

92.8. brandos egzaminu metu padeda vyresniajam vykdytojui spręsti iškilusias problemas;

92.9. pasibaigus valstybiniam brandos egzaminui, iš vyresniojo vykdytojo pasirašytinai priima anksčiau iš egzaminu išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius;

92.10. pageidaujantiems kandidatams, baigusiems egzaminą anksčiau, negu nustatyta dalyko brandos egzaminu vykdymo instrukcijoje, po egzaminu pabaigos tą dieną leidžia pasiimti užduočių sąsiuvinius.

XXII SKYRIUS

VYRESNIOJO VYKDYTOJO FUNKCIJOS

93. Vyresnysis vykdytojas:

93.1. kartu su administratoriumi parenka patalpas, suskirsto mokyklinių brandos egzaminu kandidatus į grupes, rengia kandidatų sąrašus;

93.2. kartu su atsakingu asmeniu ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki mokyklinio brandos egzaminu pradžios išspausdina mokyklinio brandos egzaminu vykdymo protokolus, Nacionalinės švietimo agentūros į informacinę sistemą NECIS įkeltus ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki mokyklinio brandos egzaminu pradžios;

93.3. ne vėliau kaip prieš 24 valandas iki valstybinio brandos egzaminu ar jo dalies pradžios pagal Nacionalinės švietimo agentūros pateiktus valstybinių brandos egzaminu vykdymo grupių protokolus kiekvienai grupei paskiria vykdytojus;

93.4. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki brandos egzaminu pradžios vykdytojus pasirašytinai supažindina su bendromis brandos egzaminu vykdymo procedūromis (užduočių pateikimas, kandidatų įleidimo ir susodinimo tvarka ir pan.), vykdytojų funkcijomis ir atsakomybe, dalyko brandos egzaminu vykdymo instrukcija, kiekvienam vykdytojui parengia šios instrukcijos ir iš informacinės sistemos NECIS ne vėliau kaip prieš dvi dienas išimtų egzaminu reikalavimų kopijas, išaiškina valstybinio brandos egzaminu vykdytojams kandidatų darbų kodavimo sistemą, instruktuoja vykdytojus apie naudojamą garso atkūrimo aparatūrą, nurodo vykdytojams jų atvykimo į brandos egzaminu centrą laiką;

93.5. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki informacinių technologijų brandos egzaminu kartu su administratoriumi, informacinių technologijų specialistu ar informacinių technologijų mokytoju patikrina vykdymo centre paruoštus kompiuterius, jų programinės įrangos veikimo kokybę, apie tai surašo kiekvienos vykdymo grupės kompiuterių ir programinės įrangos atitiktis informacinių technologijų valstybinio brandos egzaminu vykdymo instrukcijoje nustatytiems reikalavimams aktus, juos pasirašo ir perduoda juos atitinkamos vykdymo grupės vykdytojui. Pasibaigus egzaminui šis aktas segamas prie savivaldybėje liekančio vykdymo protokolo;

93.6. ne vėliau kaip prieš valandą iki brandos egzaminu pradžios kartu su administratoriumi patikrina, ar egzaminu ar jo dalies patalpos ir jose esančios priemonės yra tvarkingos, pašalina pastebėtus trūkumus. Prieš užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzaminu dalis, muzikologijos brandos egzaminą instruktuoja vykdytojus apie naudojamą parengtą garso atkūrimo ar įrašymo aparatūrą, prieš lietuvių kalbos ir literatūros egzaminą patikrina, ar egzaminu patalpoje, nurodytoje vietoje, yra pastatyti kompiuteriai ir padėti žodynai;

93.7. iš savivaldybės administracijos direktoriaus ar jo įgalioto asmens nustatytu laiku ir tvarka gauna pakuotes su valstybinio brandos egzaminu užduotimis, sutikrina brandos egzaminui skirtos

pakuotės sandarumą, gautų vokų kodus su lydraštyje nurodytaisiais ir jame pasirašo, užtikrina paimtos brandos egzamino užduoties saugumą, iki perduodamas vykdytojui;

93.8. prieš mokyklinį brandos egzaminą patikrina vokų su užduotimis sandarumą, užtikrina gautos medžiagos saugumą. Prireikus prieš brandos egzaminą pakartotinai supažindina vykdytojus su dalyko brandos egzamino vykdymo eiga. Priskiria vykdytojams kandidatų grupes, vykdymo instrukcijos kopijas ir protokolus, vokus su brandos egzamino užduotimis pristato į brandos egzaminų patalpą (-as) ir išdalija juos vykdytojams;

93.9. kiekvienai brandos egzamino, jo dalies patalpai paskiria vykdytoją, kuris paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės, o vienam iš vykdytojų išėjus, – ir kitos grupės kandidatus;

93.10. stebi brandos egzamino eigą, vykdytojų darbą, sprendžia iškilusias problemas. Jei trūksta brandos egzamino užduočių, suderinęs su savivaldybės administracijos atsakingu specialistu, trūkstamą mokyklinio brandos egzamino užduočių skaičių kopijuoja arba gauna iš kito to dalyko brandos egzamino centro. Priima sprendimą dėl kandidato šalinimo iš egzamino patalpos;

93.11. užtikrina, kad visos panaudotos ir nepanaudotos brandos egzamino užduotys ar jų kopijos brandos egzamino metu būtų egzamino patalpoje, kad ant anksčiau iš egzamino išėjusio kandidato užduočių sąsiuvinio būtų užrašyti vardas ir pavardė;

93.12. pasibaigus brandos egzaminui ar jo daliai:

93.12.1. patikrina, ar protokolai teisingai užpildyti, iš vykdytojų surenka vokus su kandidatų darbais, anksčiau iš egzamino išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius ir dalyko brandos egzamino vykdymo protokolo egzempliorių;

93.12.2. lydraštyje užrašo gražinamų valstybinio brandos egzamino specialių vokų kodus ir pasirašo;

93.12.3. kartu su ne mažiau kaip 2 vykdytojais sudeda vokus į specialiąją pakuotę, ją užplombuoja. Užplombuotą pakuotę, lydraštį, vieną protokolo egzempliorių ir USB laikmenas (po užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino) perduoda savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui, kuris Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus nustatyta tvarka gražina pakuotę Nacionalinei švietimo agentūrai;

93.12.4. po užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų ir vokiečių) brandos egzamino srauto kalbėjimo dalies kartu su administratoriumi:

93.12.4.1. iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka koduotus atsakymų lapus;

93.12.4.2. kiekvienoje vertinimo patalpoje perkelia kalbėjimo dalies atlikčių įrašų failus iš kompiuterio į kompiuterinę laikmeną;

93.12.4.3. į nurodytą vietą informacinėje sistemoje NECIS įkelia kandidatų atlikčių failus, įrašydamas failų pavadinimus į vykdymo protokolų abu egzempliorius;

93.12.4.4. į tuščią voką sudeda dviejų grupių kandidatų atsakymų lapus, nepanaudotus atsakymų lapus, kodų lapus, po vieną grupių protokolų egzempliorių ir užklįjuoja voką. Vyresnysis vertintojas iš kiekvienos vertinimo patalpos surenka vertinimo lapus, nepanaudotus vertinimo lapus, vardinius vertinimo kodų lapus, sudeda juos į tuščią voką ir, jį užklįjavęs, atiduoda saugoti administratoriui;

93.12.5. per pusę valandos vertinimo komisijos pirmininkui perduoda pasirašytinai mokyklinio brandos egzamino vykdymo protokolus, kandidatų atliktas brandos egzamino užduotis;

93.12.6. patikrinęs, ar ant nepanaudotos brandos egzamino užduoties kiekvieno puslapio yra užrašas „Nepanaudota“, perduoda užduotis mokyklos, kurioje vyko mokyklinis brandos egzaminas, vadovui;

93.12.7. raštu informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį apie brandos egzamino metu iškilusias problemas.

XXIII SKYRIUS VYKDYTOJO FUNKCIJOS

94. Vykdytojas, jeigu dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nenumatyta kitaip:

94.1. ne vėliau kaip prieš 12 valandų iki dalyko brandos egzamino pradžios pakartotinai susipažįsta su jo vykdymo instrukcija ir Aprašu, iškilus neaiškumams, konsultuojasi su vyresnioju vykdytoju, dalyvauja vyresniojo vykdytojo organizuojamuose vykdytojų mokymuose;

94.2. brandos egzamino ar jo dalies vykdymo dieną vyresniojo vykdytojo nurodytu laiku su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu atvyksta į dalyko brandos egzamino ar jo dalies centrą, paima iš vyresniojo vykdytojo vykdymo protokolus, įrašo į juos reikalaujamą informaciją (papildomas pavardes įrašyti draudžiama);

94.3. patikrinęs kandidatų tapatybę pagal asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje) ar vairuotojo pažymėjimą, pavardes pagal vykdymo protokolą, ne vėliau kaip prieš 15 minučių iki brandos egzamino pradžios įleidžia kandidatus į patalpą ir nurodo vietą pagal vykdymo protokolą. Prižiūri, kad kandidatai į patalpą neįsineštų asmeninių daiktų (išskyrus vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones ir asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (asmens tapatybės kortelę, pasą arba leidimą gyventi Lietuvoje ar vairuotojo pažymėjimą), prireikus patikslina klaidingai įrašytus kandidatų vardus ir pavardes ir kartu su vyresnioju vykdytoju apie pakeitimus informuoja savivaldybės administracijos švietimo padalinį, o šis įpareigoja mokyklą, kurių kandidatų pavardės patikslintos, vadovus atlikti duomenų keitimą informacinėje sistemoje NECIS;

94.4. likus ne daugiau kaip 15 minučių iki brandos egzamino pradžios, kandidatams esant egzamino patalpoje, pakviečia pirmąjį brandos egzamino vykdymo protokoluose įrašytą kandidatą paliudyti, kad vokas su brandos egzamino užduotimis nepažeistas, t. y. nėra kirpimo ar plėšimo žymių (jeigu vokas nepažeistas, kandidatas pasirašo nurodytoje vietoje vykdymo protokolų abiejuose egzemplioriuose, priešingu atveju kviečiamas vyresnysis vykdytojas). Šis papunktis netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

94.5. ant valstybinio brandos egzamino vykdymo protokolo abiejų egzempliorių užklijuoja protokolo kodą;

94.6. ant kiekvieno valstybinio brandos egzamino atsakymo lapo užklijuoja kandidato kodą. Pagal kodo numerį išdalija užduotis kandidatams. Kandidato protokole ir kodo ant atsakymų lapo ar užduoties numeriai turi sutapti;

94.7. kandidatams perskaito iš informacinės sistemos NECIS išimtus dalyko brandos egzamino vykdymo reikalavimus;

94.8. paskelbia brandos egzamino pradžią ir pabaigą, prižiūri priskirtos grupės kandidatus;

94.9. išduoda pasirašytinai brandos egzamino užduotį kandidatui, pavėlavusiam ne daugiau kaip 30 minučių, į užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo dalį – ne daugiau kaip 15 minučių, tačiau brandos egzaminui skirto laiko nepratęsia ir pavėlavimą fiksuoja vykdymo protokoluose;

94.10. praėjus 30 minučių nuo brandos egzamino pradžios, per užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) klausymo, skaitymo, rašymo egzaminų dalis po klausymo dalies, per užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalį praėjus 15 minučių nuo kandidatui skirto laiko pradžios ant kiekvieno nepanaudoto atsakymo lapo ir kiekvienos nepanaudotos brandos egzamino užduoties puslapio užrašo „Nepanaudota“;

94.11. nekomentuoja ir neaiškina brandos egzamino užduočių be atskiro vyresniojo vykdytojo nurodymo, netaiso jose esančių spausdinimo ar kitokių klaidų;

94.12. užtikrina tvarką patalpoje nuo brandos egzamino pradžios iki pabaigos, stebi kandidatus iš skirtingų vietų, ilgesnį laiką nestovi vienoje vietoje, ypač tiesiai už kandidato nugaros arba šalia jo, vengia artimo kontakto tarp jame esančių asmenų, vykdymo protokolų dalyje „Vykdymo kodai“ fiksuoja brandos egzamino eigos faktus ir pažeidimus: atvykimą, neatvykimą, vėlavimą, kandidato šalinimą, vykdymo protokolų dalyje „Vykdytojų pastabos“ – laikino išėjimo ir grįžimo laiką, įspėjimą ar rašiklio keitimą;

94.13. pasijutusiai blogai ar prireikus laikinai iš patalpos išeiti kandidatui gali pakviesti pagalbą trijų grupių kandidatams teikiančią vykdytoją ar vyresniąją vykdytoją. Vykdytojai vienu metu negali išeiti iš egzamino patalpos;

94.14. palydi vykdytojui savo atsakymų lapus atidavusius ir laikinai (iki 5 minučių) iš patalpos išeinančius kandidatus. Grįžę kandidatai atsiima savo atsakymų lapus. Kandidatai, išėję iš patalpos be leidimo arba nelydimi vykdytojų, laikomi baigusiais egzaminą, jiems grįžti neleidžiama. Kai kandidatai atlieka užduotį elektroniniu ar nuotoliniu elektroniniu būdu ir palieka patalpą be leidimo, jie laikomi baigusiais egzaminą ir jiems grįžti neleidžiama. Vykdytojas surašo laisvos formos aktą, kuriame fiksuoja kandidato prisijungimo prie testavimo sistemos vardą ir išėjimo iš patalpos laiką;

94.15. pašalinęs kandidatą iš brandos egzamino už jo vykdymo tvarkos pažeidimus, apie tai pažymi vykdymo protokole, kandidato darbo viršelyje ir surašo laisvos formos aktą; kandidatas turi teisę po brandos egzamino susipažinti su aktu ir tą pačią darbo dieną pateikti pasiaiškinimą. Pašalinto kandidato darbo paskutiniame lape vyresnysis vykdytojas įrašo „Siūloma darbo nevertinti. Pagrindas: Aktas“ ir pasirašo. Pašalinto iš valstybinio brandos egzamino kandidato darbas kartu su visų kandidatų darbais dedamas į voką;

94.16. priima atsakymų lapus ir užduočių sąsiuvinius iš anksčiau brandos egzamino užduotis atlikusių kandidatų, ant užduočių sąsiuvinų užrašo kandidatų vardus ir pavardes, išleidžia kandidatus iš patalpos, įspėdamas, kad jie negali grįžti iki brandos egzamino pabaigos. Kai kandidatai atlieka užduotį elektroniniu ar nuotoliniu elektroniniu būdu vykdytojas prieina prie kiekvieno kandidato, paprašo, jam matant, paspausti mygtuką „Baigti darbą“ ir išleidžia kandidatą iš patalpos.

94.17. likus 30 minučių iki brandos egzamino pabaigos, praneša tai kandidatams, o likus 15 minučių, praneša tai ir įspėja, kad niekas negali išeiti iš patalpos iki egzamino pabaigos. Šis reikalavimas netaikomas užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzamino kalbėjimo daliai;

94.18. pasibaigus egzaminui ar jo daliai, paprašo kandidatų baigti darbą ir likti savo vietose, kol bus surinkti visi darbai ir užklijuoti vokai;

94.19. surenka kandidatų darbus, baigia pildyti vykdymo protokolus. Valstybinio brandos egzamino vykdytojas kandidatų darbus sudeda į specialų Nacionalinės švietimo agentūros voką, gautą kartu su brandos egzamino užduotimis. Kartu su kandidatų darbais į voką įdeda visus nepanaudotus brandos egzamino užduočių sąsiuvinius, kodų lapą, pasirašytą valstybinio brandos egzamino vieną vykdymo protokolą, USB laikmenas (po užsienio kalbų (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino), tuščius naudotus vokus ir voką užklijuoja. Užklijuotus vokus, brandos egzamino vieną vykdymo protokolą ir anksčiau iš egzamino išėjusių kandidatų užduočių sąsiuvinius perduoda vyresniajam vykdytojui;

94.20. išleidžia kandidatus iš patalpos;

94.21. pasibaigus mokykliniam brandos egzaminui, kandidatų darbus, nepanaudotas brandos egzamino užduotis ir vykdymo protokolą perduoda vyresniajam vykdytojui;

94.22. kartu su vyresnioju vykdytoju paskirti ne mažiau kaip du vykdytojai iš vykdytojų gautus užklijuotus vokus sudeda į specialią pakuotę, ją užplombuoja.

95. Vykdytojų pokalbiai ar kita, kas atitrauktų dėmesį nuo kandidatų, yra neleistini. Egzamino patalpoje negali būti vykdytojų asmeninių daiktų.

XXIV SKYRIUS BRANDOS EGZAMINŲ UŽDUOČIŲ IŠDAVIMAS, UŽDUOČIŲ, PROTOKOLŲ IR DARBŲ SAUGOJIMAS

96. Egzaminų užduočių išdavimo savivaldybių administracijų direktorių arba jų įgaliotų švietimo padalinių vadovų paskirtiems asmenims grafiką nustato Nacionalinės švietimo agentūros direktorius. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu valstybinių brandos egzaminų užduotys į savivaldybių administracijų pastatus iki 17 valandos kurjerių pristatomos prieš darbo dieną iki valstybinio brandos egzamino vykdymo datos ir atiduodamos savivaldybių administracijų direktorių arba jų įgaliotų švietimo padalinių vadovų paskirtiems asmenims. Nacionalinės švietimo agentūros direktorius gali patvirtinti kitus egzaminų užduočių gavėjus ir pateikimo būdus.

97. Kartu su mokyklinio brandos egzamino užduotimis savivaldybėms pateikiamame lydraštyje nurodomas brandos egzamino užduočių skaičius kiekvienam dalyko brandos egzamino centrui.

98. Dalyko brandos egzaminu ar jo dalies centrui valstybinių brandos egzaminų užduotys pristatomos specialiose pakuotėse, užplombuotose numerį turinčia plomba. Kartu su valstybinių brandos egzaminų užduotimis pateikiamuose dviejuose brandos egzaminu užduočių išdavimo ir gražinimo lydraščiuose nurodomi valstybinio brandos egzaminu centrui pateiktų ir gražinamų į Nacionalinę švietimo agentūrą pakuočių plombų numeriai, brandos egzaminu užduočių skaičius ir egzaminu užduočių vokų kodai. Abiejuose lydraščiuose fiksuojamas egzaminų užduočių perdavimo ir priėmimo laikas, atsakingų asmenų duomenys. Vienas lydraštis gražinamas Nacionalinei švietimo agentūrai, kitas saugomas savivaldybės administracijos švietimo padalinyje 6 mėnesius nuo dalyko brandos egzaminu vykdymo dienos. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) brandos egzaminu kalbėjimo dalies užduotys Nacionalinės švietimo agentūros nustatytu laiku perduodamos informacinėje sistemoje NECIS egzaminu dalies vykdymo patalpoje esančiam vykdytojui.

99. Savivaldybės vykdomosios institucijos nustatyta tvarka brandos egzaminu dieną pakuotės su egzaminu užduotimis pristatomos į dalyko brandos egzaminu centrus arba išduodamos mokyklų, paskirtų dalyko brandos egzaminu centrais, vadovams ar tų centrų vyresniesiems vykdytojams, atsakingiems už saugų jų pristatymą nustatytu laiku į dalyko brandos egzaminų centrus.

100. Šešis mėnesius nuo dalyko brandos egzaminu vykdymo dienos valstybinių brandos egzaminų vienas vykdymo protokolų egzempliorius saugomas Nacionalinėje švietimo agentūroje, o kitas vykdymo protokolų ir lydraščių egzempliorius – savivaldybių administracijų švietimo padaliniuose. Gražinti vokai sunaikinami pasibaigus pakartotinei sesijai.

101. Nepanaudotos mokyklinio brandos egzaminu užduotys ir vokai, į kuriuos buvo įdėtos egzaminų užduotys, saugomi dalyko brandos egzaminu centruose iki vertinimo komisijos darbo pabaigos. Kandidatų darbai (su vertinimo lapais, jei tokie yra), rezultatų protokolai teisės aktų nustatyta tvarka saugomi mokyklose, kuriose šie kandidatai registruoti; kandidatų surinktų taškų suvestinės – iki einamųjų metų pabaigos dalyko brandos egzaminu centruose. Neatsiimti iš dalyko valstybinio brandos egzaminu anksčiau išėjusių kandidatų užduočių sąsiuviniai ne vėliau kaip per tris darbo dienas sunaikinami dalykų brandos egzaminų centruose.

102. Specialioji pakuotė, lydraštis ir vienas protokolo egzempliorius gražinami Nacionalinei švietimo agentūrai. Kandidatų darbai registruojami, skenuojami Nacionalinėje švietimo agentūroje ir perduodami vertinimo komisijų pirmininkams, užtikrinantiems jų saugumą vertinimo metu.

103. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų originalūs darbai ir elektroninės jų kopijos saugomi Nacionalinėje švietimo agentūroje šešis mėnesius po to, kai buvo patvirtinti visų kandidatų apeliacijų rezultatai. Per šį laikotarpį darbus kandidatams, pateikusiems prašymus Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui, galima dekoduoti. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus nustatyta tvarka atrinktos kandidatų darbų nuasmenintos elektroninės kopijos vertintojų mokymo tikslais saugomos penkerius metus.

XXV SKYRIUS BRANDOS EGZAMINO PERTRAUKIMAS

104. Jei dėl nenumatytų priežasčių brandos egzaminas pertraukiamas ilgiau kaip 10 minučių, vyresnysis vykdytojas nurodo kandidatams užduočių atlikimo sąsiuvinuose / lapuose po paskutinės atliktos brandos egzaminu užduoties užbraukti liniją ir pažymėti darbo nutraukimo laiką. Vykdytojas vykdymo protokole fiksuoja brandos egzaminu nutraukimo priežastį ir laiką, užtikrina, kad kandidatai apie brandos egzaminu užduotis nesikalbėtų vienas su kitu ar su kitais asmenimis.

105. Kandidatai gali būti perkelti į kitą tinkamą patalpą. Prieš kandidatams išeinant iš patalpos, vykdytojai surenka kandidatų brandos egzaminu užduočių sąsiuvinius ir atsakymų lapus, užtikrina jų saugumą iki brandos egzaminu tęsinio kitoje patalpoje.

106. Brandos egzaminas, išskyrus užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalį, tęsiamas, kai tik leidžia galimybės, vykdymo laikas pratęsiamas tiek, kiek truko priverstinė pertrauka, ir baigiamas tą pačią dieną.

107. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzaminu kalbėjimo dalyje vertinimo patalpoje kandidatų poros kalbėjimo metu kilus techninių nesklandumų, kandidatų pokalbis

nepertraukiamas. Kandidatų porai baigus kalbėti, kviečiamas vyresnysis vykdytojas. Techniniai nesklaidumai šalinami netrikdant egzamino eigos.

108. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) egzamino kalbėjimo dalyje dingus interneto ryšiui vykdymo patalpoje, tai fiksuojama egzamino vykdymo protokole. Egzaminas pertraukiamas ir nevykdomas tol, kol nepašalinami interneto trikdžiai. Juos pašalinus, egzamino kalbėjimo dalis vykdoma tuo laiku pagal protokolą numatytiems kandidatams. Apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, informuojama Nacionalinė švietimo agentūra.

109. Nacionalinė švietimo agentūra, gavusi informacijos apie kandidatus, kuriems dėl interneto ryšio ar techninių trikdžių egzamino kalbėjimo dalis neįvyko, suformuoja papildomus protokolus dalyko egzamino kalbėjimo dalies tvarkaraštyje nustatytos paskutinės dienos antrajam srautui.

XXVI SKYRIUS

KANDIDATŲ BRANDOS EGZAMINŲ DARBŲ VERTINIMAS

110. Pieštuku, o ne juodai ar mėlynai rašančiu tušinuku ar netvarkingai, neįskaitomai parašyti kandidatų atsakymai vertinami kaip neteisingi, ne tam skirtoje vietoje parašyti atsakymai visai nevertinami. Kandidatų dalyko brandos egzamino darbai gali būti nevertinami, juose radus necenzūrinių užrašų, piešinių, kitų užrašų ar ženklų, leidžiančių identifikuoti asmenį, ir kt. Brandos darbo aprašas neteikiamas vertinti, jei, patikrinus elektroninio sutapimų atpažinimo sistema, neatitinka teksto sutapimo su kitais šaltiniais nustatytų procentinių reikalavimų. Sprendimą dėl kandidato darbo nevertinimo priima vertinimo komisijos pirmininkas ir surašo laisvos formos aktą, kuriame nurodo nevertinimo ar vertinimo priežastį. Iš Ukrainos atvykusių vidurinio ugdymo programos baigiamosios klasės mokinių darbai gali būti vertinami pasitelkus vertėją iš ukrainiečių kalbos.

111. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrai yra Nacionalinėje švietimo agentūroje.

112. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo centrų administratoriai skiriami Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu.

113. Nacionalinė švietimo agentūra kartu su centrų administratoriais užtikrina valstybinių brandos egzaminų gautų vertinti kandidatų darbų ar jų kopijų ir kitos vertinti skirtos medžiagos įkėlimą į elektroninio vertinimo sistemą ir saugumą. Vertinant elektroniniu būdu, už gautų vertinti kandidatų darbų kopijų ir kitos vertinti skirtos medžiagos saugumą ir konfidencialumo išsaugojimą atsako vertintojas.

114. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo komisijų (toliau – valstybinio brandos egzamino vertinimo komisija), kurias sudaro dalyko mokytojai ir kiti specialistai, pirmininkus Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus teikimu tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Vardinius komisijų sąrašus kasmet tvirtina Nacionalinės švietimo agentūros direktorius. Užsienio kalbos (anglų, prancūzų, rusų, vokiečių) kalbėjimo dalies vertintojų vardinius sąrašus dalyko egzamino vykdymo centruose tvirtina Nacionalinės švietimo agentūros direktorius savivaldybių administracijų teikimu informacinėje sistemoje NECIS iki Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu nustatytos datos.

115. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro: pirmininkas, pirmininko pavaduotojai, vyresnieji vertintojai ir vertintojai, kurių skaičius nustatomas, atsižvelgus į kandidatų skaičių ir laiką, per kurį turi būti įvertinti darbai ir paskelbiami vertinimo rezultatai. Nacionalinės švietimo agentūros direktorius gali nustatyti trūkstantį vertintojų delegavimo kvotas vidurinio ugdymo programas įgyvendinančioms mokykloms, atsižvelgęs į konkrečios mokyklos valstybinį brandos egzaminą laikančių kandidatų skaičių.

116. Valstybinių brandos egzaminų kandidatų darbų vertinimo tvarką nustato Nacionalinės švietimo agentūros direktorius. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas organizuoja vertinimo komisijos darbą, su dalyko brandos egzamino vertinimo instrukcija pasirašytinai supažindina vertintojus ir užtikrina jos laikymąsi, konsultuoja vertintojus. Vidurinio

ugdymo programas įgyvendinančių mokyklų vadovai sudaro sąlygas jų deleguotiems vertintojams atlikti nustatytas vertintojo funkcijas.

117. Koduotą kandidato darbą (originalą, garso įrašą arba darbo kopiją), klausomą tekstą ar pokalbį vertina ne mažiau kaip du vertintojai, vadovaudamiesi dalyko brandos egzamino vertinimo instrukcija ir Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka. Kai vertinama elektroniniu būdu, vertintojas gautus taškus pažymi elektroninio vertinimo informacinėje sistemoje. Nesutampant pirmojo ir antrojo vertintojų įvertinimams, vertina trečiasis vertintojas. Prieš pradėdant informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino vertinimą, kandidatų programavimo dalies atliktys lokaliai patikrinamos sutapimų atpažinimo sistema, skirta aptikti neleistiną programinio kodo kopijavimą.

118. Brandos darbo, mokyklinių, valstybinių brandos egzaminų vertinimas yra kriterinis.

119. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo klausimams spręsti sudaromi kalbų, tikslųjų mokslų, gamtamokslinio ir technologinio ugdymo, visuomeninio ugdymo valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetai. Į šiuos komitetus įtraukiami atitinkamų valstybinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Nacionalinės švietimo agentūros, Lietuvos aukštųjų mokyklų, tautinių mažumų ir atitinkamų dalykų mokytojų asociacijų ar kitų mokytojų organizacijų atstovai. Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetų sudėtis ir darbo reglamentą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Valstybinių brandos egzaminų priskyrimą atitinkamam vertinimo komitetui nustato Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetų darbo reglamentas.

120. Brandos darbo ir mokyklinio brandos egzamino darbų vertinimo centrus (toliau – mokyklinio brandos egzamino vertinimo centras) ir brandos darbo ir mokyklinio brandos egzamino darbų vertinimo komisijas (toliau – mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija) iki einamųjų metų vasario 10 d. (išskyrus pakartotinės sesijos) skiria savivaldybės vykdomoji institucija. Pakartotinės sesijos mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komisijos sudaromos kai patvirtinamas pakartotinės sesijos atitinkamą mokyklinį brandos egzaminą laikysiančių kandidatų skaičius. Nustatoma mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos darbo ir vertinamų darbų saugojimo vieta. Į mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijų sudėtį rekomenduojama įtraukti mokytojus tų mokyklų, kurių kandidatų darbai nebus vertinami tame centre. Asmuo, turintis privačių interesų dėl vertinamų artimų giminaičių ar pavienių kandidatų brandos darbo ar dalyko brandos egzamino rezultatų, negali būti brandos darbo ir mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos nariu. Mokytoją į brandos darbo ir mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją deleguoja ir su Aprašu pasirašytinai supažindina jo darbdavys. Brandos darbo, menų ir technologijų brandos egzaminų mokinių darbai pristatomi ir vertinami mokyklinio brandos egzamino vertinimo centruose arba nuotoliniu būdu. Mokinių darbų vertinimo datos ne anksčiau kaip kitą dieną po egzamino patvirtinamos mokyklos, kuri paskirta dalyko brandos egzamino vertinimo centru, vadovo įsakymu.

121. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro vertinimo komisijos pirmininkas ir ne mažiau kaip du vertintojai – dalyko mokytojai ar atitinkamo dalyko (rekomenduojama vidurinio ugdymo programos) srities specialistai. Į brandos darbo vertinimo komisiją gali būti skiriami mokslo ir studijų institucijų atstovai. Mokyklinio brandos egzamino, išskyrus technologijų brandos egzaminą ir brandos darbą, vertinimo komisijos pirmininku skiriamas prityręs dalyko specialistas. Technologijų brandos egzamino ir brandos darbo vertinimo komisijos pirmininku skiriamas dalyko specialistas arba mokyklos vadovo pavaduotojas, skyriaus vedėjas. Muzikologijos brandos egzamino vertinimo komisiją sudaro muzikos istorijos mokytojas ir ne mažiau kaip du muzikos teorijos dalykų – solfedžio, harmonijos ir muzikos kūrinių analizės – mokytojai.

122. Gavęs dalyko mokyklinio brandos egzamino ar jo dalies brandos darbus ar brandos darbų aprašus, mokyklinio brandos egzamino ar brandos darbo vertinimo komisijos pirmininkas organizuoja mokyklinio brandos egzamino, brandos darbo vertinimo komisijos darbą, supažindina mokyklinio brandos egzamino, brandos darbo vertinimo komisijos narius su informacinėje sistemoje NECIS išspausdinta vertinimo instrukcija, išspausdina vertinimo lapus (jei tokie yra), atsižvelgdamas į Aprašo 120 punkto nuostatas, paskirsto darbus ar darbų aprašus vertintojams, juos konsultuoja.

123. Mokyklinio brandos egzamino ar brandos darbo kiekvieną darbą vertina ne mažiau kaip du vertintojai. Rekomenduojama egzaminų, išskyrus technologijų, darbus vertintojams paskirstyti taip, kad visi vertintojai vertintų ne tos mokyklos, kurioje dirba, kandidatų darbus. Kiekvienas vertintojas savo įvertinimą įrašo darbe tam skirtoje vietoje arba vertinimo lape ir pasirašo. Jeigu dalyko brandos egzamino vertinimo instrukcija leidžia vertintojams savo įvertinimus rašyti kandidato darbe, vertintojai viename darbe turi rašyti skirtingų spalvų rašikliais (jie negali būti juodai ar mėlynai rašantys), kuriais pasirašo pirmajame lape.

124. Menų brandos egzamino vertinimo komisija kūrybinio darbo pristatymo dieną vertina kūrybinį darbą, kūrybinio darbo pristatymą ir pateikia komisijos pirmininkui kūrybinio darbo aprašo įvertinimus. Paskirtas kūrybinio darbo vadovas – mokantis mokytojas – vertina kūrybinį procesą, kūrybinio darbo aprašą ir vertinimo rezultatus pateikia vertinimo komisijai.

125. Technologijų brandos egzamino vertinimo komisija vertina baigiamojo darbo produktą, baigiamojo darbo aprašą, egzamino baigiamojo darbo pristatymą. Mokinį mokantis mokytojas technologijų egzamino baigiamojo darbo rengimo procese vertina egzamino baigiamojo darbo produktą, egzamino baigiamojo darbo aprašą.

126. Brandos darbo vertinimo komisija vertina brandos darbo aprašą, tyrimą ar sukurtą produktą ir viso brandos darbo pristatymą.

127. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas prižiūri vertintojų darbą, užtikrina vertinimo instrukcijos reikalavimų laikymąsi (patikrina kiekvieno vertintojo po vieną ar kelis jo, kaip pirmojo vertintojo, įvertintus darbus). Kilus neaiškumų dėl vertinimo instrukcijos taikymo, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas kreipiasi į Nacionalinę švietimo agentūrą. Vertintojų pasirašyta vertinimo instrukcija iki einamųjų metų pabaigos saugoma mokykloje, kurioje dirbo mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija. Pasibaigus vertinimui, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas peržiūri kandidatų vertinimus dalyvaujant bent vienam mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos nariui, jeigu įvertinimai skirtingi, vadovaudamasis vertinimo instrukcija, priima galutinį sprendimą. Jis užpildo kandidato darbo viršelyje esančią vertinimo lentelę ir pasirašo.

128. Nacionalinė švietimo agentūra vertinimo procese gali laikinai (iki 5 darbo dienų) paimti iš mokyklų mokyklinių brandos egzaminų įvertintus kandidatų darbus. Darbai perduodami savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu sudarytos dalykų vertinimo komisijos iš savivaldybių paimtus įvertintus darbus vertina iš naujo. Per tris darbo dienas iš naujo taškais įvertintus darbus Nacionalinė švietimo agentūra grąžina savivaldybių, kurių mokyklų kandidatų įvertinti darbai buvo paimti, administracijos švietimo padalinio atsakingam specialistui. Mokyklų dalykų vertinimo komisijos, gavusios iš Nacionalinės švietimo agentūros įvertintus darbus, įvertinimus nagrinėja, o komisijos pirmininkai priima sprendimus dėl dviejų skirtingų komisijų įvertinto kandidato darbo rezultato. Jeigu komisijos pirmininkas priima sprendimą neatsižvelgti į Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu sudarytos dalyko vertinimo komisijos įvertinimą, jis per 3 dienas išsiunčia Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui išsamų argumentuotą to priežasčių paaiškinimą.

129. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas pagrindinės sesijos metu per tris darbo dienas (lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai – per aštuonias darbo dienas), pakartotinės sesijos metu – per dvi darbo dienas, lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komisijų pirmininkai – per tris darbo dienas po brandos egzamino (muzikologijos mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijų pirmininkai – po kiekvienos egzamino dalies) pasirašo informacinėje sistemoje NECIS užpildytas ir išspausdintas kandidatų gautų taškų suvestines.

130. Mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijai baigus darbą, komisijos pirmininkas kartu su vienu iš vertintojų visus įvertintus darbus, brandos egzamino vykdymo protokolą ir kandidatų surinktų taškų suvestinę, pasirašytą komisijos pirmininko ir vieno jos nario, perduoda mokyklos, kurioje dirbo mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija, vadovui.

131. Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus ar jo įgalioto asmens įsakymu sudarytam mokyklinių brandos egzaminų vertinimo komitetui nustačius taškų – balų atitiktį ir Nacionalinei švietimo agentūrai paskelbus kandidatų mokyklinio brandos egzamino darbų įvertinimus balais, mokyklos, kurios kandidatai laikė brandos egzaminą, vadovas pasirašo iš informacinės sistemos NECIS išspausdintą brandos egzamino rezultatų protokolą.

132. Muzikologijos mokyklinio brandos egzamino kūrybinės užduotys, menų ir technologijų mokykliniai brandos egzaminai vykdomi ir vertinami vadovaujantis atitinkamo dalyko brandos egzamino programa.

133. Brandos darbo, menų ir technologijų brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkai kartu su atsakingais asmenimis įkelia kandidatų gautų taškų suvestines, jas išspausdina ir pasirašo ne vėliau kaip iki einamųjų metų gegužės 23 d.

134. Vertinimo metu kilus įtarimui, kad kandidatai užduotis atliko nesavarankiškai, naudojosi pašaline pagalba ar kito autoriaus darbu, nenurodydami tikrosios autorystės, jų darbai perduodami vertinimo komisijos pirmininkui. Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas, nustatęs, kad kelių kandidatų dalyko brandos egzamino užduotis ar jos dalis atlikta identiškai, pasinaudota kito autoriaus darbu ar darbo dalimi nenurodant tikrosios autorystės, apie tai surašo aktą ir teikia argumentuotą siūlymą Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui dėl tų darbų ar jų dalių nevertinimo. Nacionalinės švietimo agentūros direktorius aktą su siūlymu nevertinti kandidato darbo ar jo dalies pateikia Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komitetui dėl galutinio sprendimo priėmimo. Brandos darbo ar mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas, nustatęs, kad kelių kandidatų brandos darbo ar dalyko brandos egzamino užduotis ar jos dalis atlikta identiškai, pasinaudota kito autoriaus darbu ar darbo dalimi nenurodant tikrosios autorystės, priima argumentuotą sprendimą nevertinti darbo ar jo dalies ir surašo laisvos formos aktą. Aktas perduodamas mokyklos, kurios kandidato brandos darbo ar mokyklinio brandos egzamino darbas ar jo dalis buvo nevertinta, vadovui kartu su įvertintais darbais ir vertinimo rezultatų protokolais. Rezultatų protokole įrašoma, kad darbas nevertintas.

XXVII SKYRIUS REZULTATŲ SKELBIMAS

135. Pagrindinės sesijos valstybinių brandos egzaminų vėliausią galimą rezultatų skelbimo datą nustato švietimo, mokslo ir sporto ministras. Konkrečias pagrindinės ir pakartotinės sesijos valstybinių brandos egzaminų rezultatų skelbimo datas per tris dienas nuo Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto posėdžio, patvirtinusio rezultatus, dienos nustato Nacionalinės švietimo agentūros direktorius ir skelbia jas viešai Nacionalinės švietimo agentūros interneto svetainėje bei informacinėje sistemoje NECIS.

136. Nacionalinė švietimo agentūra:

136.1. vadovaudamasi Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto nustatytais dalyko brandos egzamino išlaikymo minimalia taškų suma, patenkinamo, pagrindinio ir aukštesniojo pasiekimų lygių ribomis, kandidato egzamino rezultatams priskiria balus nuo 16 iki 100;

136.2. patvirtina konkrečių mokyklų kandidatų valstybinių brandos egzaminų rezultatus ir išsiunčia juos mokykloms, kurių kandidatai laikė valstybinius brandos egzaminus;

136.3. nustato dalykų valstybinių brandos egzaminų kandidatų rezultatų ir skenuotų darbų skelbimo per kandidatų brandos egzaminų darbų demonstravimo sistemą datas.

137. Pasibaigus muzikologijos mokykliniam brandos egzaminui, jo pagrindinės sesijos rezultatai paskelbiami per aštuonias darbo dienas, pasibaigus lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) mokykliniams brandos egzaminams – per tryliką darbo dienų. Pakartotinės sesijos rezultatai paskelbiami: pasibaigus muzikologijos mokykliniam brandos egzaminui – per dvi darbo dienas, pasibaigus lietuvių kalbos ir literatūros ir gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) mokykliniams brandos egzaminams – per keturias darbo dienas. Brandos darbo rezultatai skelbiami informacinėje sistemoje NECIS per 13 darbo dienų nuo brandos darbo vykdymo pabaigos.

138. Dalykų brandos egzaminų rezultatai skelbiami nepažeidžiant asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų.

139. Mokyklos mokinių brandos egzaminų rezultatai nėra skelbiami viešai. Mokykla gali nuspręsti viešai skelbti tik apibendrintus mokyklos mokinių brandos egzaminų rezultatus. Stebėsenos tikslais savivaldybės ar nacionaliniu lygmeniu brandos egzaminų rezultatai skelbiami nuasmeninti. Siekiant apsaugoti mokinių, ypač brandos egzaminus laikusių specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių, interesus bei specialiuosius ugdymosi poreikius turinčius mokinius integruojančių mokyklų reputaciją, brandos egzaminų rezultatai negali būti naudojami mokiniams ir mokykloms reitinguoti.

XXVIII SKYRIUS

APELIACIJOS DĖL VALSTYBINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ VERTINIMŲ

140. Apeliacijoms dėl valstybinių brandos egzaminų įvertinimų nagrinėti sudaromas Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinis komitetas. Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinio komiteto sudėtį ir darbo reglamentą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras. Valstybinių brandos egzaminų įvertinimų apeliacinio komiteto nariais negali būti skiriami Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto nariai.

141. Apeliacijos metu darbas peržiūrimas ir vertinamas iš naujo. Kandidatai apeliacijas gali pateikti mokyklos vadovui per dvi darbo dienas nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo dienos. Atsakingas asmuo informacinėje sistemoje NECIS užpildo apeliacijų teikimo formą.

142. Apeliantų darbų atrinkimą, pakartotinį jų vertinimą organizuoja ir dalykų apeliacines komisijas iš dalykų specialistų sudaro Nacionalinės švietimo agentūros direktorius. Apeliacinei komisijai pateikiami tik koduoti darbai ar jų kopijos. Apeliacijos, nelygu jų skaičius, išnagrinėjamos ne vėliau kaip per 3 savaites nuo valstybinio brandos egzamino rezultatų paskelbimo dienos.

143. Apeliantų įvertintų darbų rezultatai teikiami Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliaciniam komitetui. Sprendimą dėl kandidato valstybinio brandos egzamino galutinio rezultato priima Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliacinis komitetas. Remdamasi Valstybinių brandos egzaminų vertinimų apeliacinio komiteto sprendimu, Nacionalinė švietimo agentūra rengia apeliacijų rezultatų protokolus ir skelbia rezultatus kandidatams per kandidatų brandos egzaminų rezultatų demonstravimo sistemą.

144. Apeliacijų rezultatų protokolus Nacionalinė švietimo agentūra per tris darbo dienas nuo apeliacijų rezultatų paskelbimo išsiunčia mokyklų, iš kurių buvo gautos apeliacijos, vadovams.

XXIX SKYRIUS

APELIACIJOS DĖL MOKYKLINIŲ BRANDOS EGZAMINŲ IR BRANDOS DARBO APRAŠO VERTINIMŲ

145. Apeliacijoms dėl lietuvių kalbos ir literatūros mokyklinio brandos egzamino, gimtųjų kalbų (baltarusių, rusų, vokiečių) mokyklinio brandos egzamino II ir III dalies, muzikologijos mokyklinio brandos egzamino II dalies nagrinėti ir kandidatų darbams pakartotinai vertinti bazinėje mokykloje sudaroma Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinė komisija, kurios sudėtį tvirtina savivaldybės vykdomoji institucija arba jos įgaliotas savivaldybės administracijos direktorius. Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininku skiriamas bazinės mokyklos vadovas, jo pavaduotojas ugdymui arba skyriaus vedėjas, nariais (ne mažiau kaip 3) – to dalyko specialistai, nevertinę apelianto brandos egzamino darbo. Apeliacijoms dėl brandos darbo aprašo įvertinimo Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu sudaroma ne mažiau kaip 3 dalyko specialistų, nevertinusių apelianto brandos darbo aprašo, brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinė komisija. Jos pirmininku skiriamas Nacionalinės švietimo agentūros darbuotojas, kuruojantis brandos darbų rengimą ir vertinimą. Apeliacijų dėl mokyklinių technologijų ir menų brandos egzaminų neteikiama.

146. Kandidatai pagrindinės sesijos apeliacijas mokyklos vadovui gali pateikti per dvi darbo dienas, pakartotinės sesijos – per vieną darbo dieną po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai.

147. Kandidatams leidžiama susipažinti su darbais dalyvaujant mokyklos atstovui.

148. Atsakingo asmens išspausdintą, informacinėje sistemoje NECIS užpildytą apeliacijų paraišką mokyklos vadovas kartu su kandidatų darbais per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino rezultatai, įteikia Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininkui, dėl brandos darbo aprašo įvertinimo – brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininkui.

149. Darbą vertina iš naujo ne mažiau kaip du Mokyklinio brandos egzamino ir brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinės komisijos nariai, vertinimą įrašo darbe, tam skirtoje vietoje, ir pasirašo. Mokyklinio brandos egzamino ir brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinių komisijų pirmininkai įrašo galutinį vertinimą darbe, tam skirtoje vietoje, ir pasirašo. Pakeitus įvertinimą, Mokyklinio brandos egzamino ir brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininkas apeliando darbe rašo komentarą. Atsakingo asmens informacinėje sistemoje NECIS užpildytus ir išspausdintus mokyklinio brandos egzamino apeliacijų rezultatų protokolus pasirašo Mokyklinio brandos egzamino ar brandos darbo aprašo įvertinimo apeliacinės komisijos pirmininkas.

150. Apeliacijų rezultatų protokolus kartu su grąžinamais darbais, jeigu darbai buvo pateikti, mokyklos, kurios apeliančių darbai buvo tikrinti, vadovas privalo pasiimti per dvi darbo dienas po to, kai rezultatai buvo paskelbti informacinėje sistemoje NECIS.

151. Pagrindinės sesijos apeliacijos išnagrinėjamos per penkias darbo dienas, pakartotinės sesijos – per tris darbo dienas po to, kai buvo paskelbti dalyko brandos egzamino ir brandos darbo rezultatai.

XXX SKYRIUS PRAŠYMAI

152. Kandidatai, nesutinkantys su vertinimo komisijos pirmininko ar Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto sprendimu nevertinti darbo, per tris dienas po to, kai buvo paskelbtas sprendimas, mokyklos vadovui, eksternas – bazinės mokyklos vadovui pateikia motyvuotą laisvos formos prašymą pakeisti sprendimą. Mokyklos vadovas per dvi darbo dienas nuo gavimo dienos prašymą perduoda savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui.

153. Kandidato prašymas dėl Valstybinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininko ar Valstybinių brandos egzaminų vertinimo komiteto priimto sprendimo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo per dvi darbo dienas nuo gavimo dienos perduodamas Prašymų dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nenumatytų ir nereglamentuotų atvejų nagrinėjimo komisijai, sudarytai iš Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir Nacionalinės švietimo agentūros atstovų. Komisijos sudėtį ir jos darbo reglamentą tvirtina švietimo, mokslo ir sporto ministras.

154. Prašymas dėl vyresniojo vykdytojo pateikto siūlymo nevertinti valstybinio brandos egzamino darbo teikiamas Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui, o prašymas dėl mokyklinio brandos egzamino darbo perduodamas savivaldybės administracijos švietimo padaliniiui.

155. Prašymus nagrinėjanti institucija priima vieną iš sprendimų:

155.1. siūlymas ar sprendimas nevertinti darbo pagrįstas ir teisėtas;

155.2. įvertinti darbą, nes siūlymas ar sprendimas nepagrįstas (nepakanka įrodymų) ir (ar) neteisėtas (priimtas pažeidžiant nustatytą tvarką).

156. Gauti prašymai turi būti išnagrinėjami per penkiolika darbo dienų nuo gavimo dienos. Prašymo nagrinėjimas nesiejamas su brandos egzaminų tvarkaraščiu.

157. Kandidatų prašymus dėl dalyko brandos egzamino organizavimo ar vykdymo tvarkos pažeidimų nagrinėja savivaldybės administracijos švietimo padalinys.

158. Kandidatai, turintys specialiųjų ugdymosi poreikių, argumentuotus prašymus dėl netinkamai nustatyto dalyko tarpinio patikrinimo ir (ar) brandos egzamino užduoties formos,

vykdymo ar vertinimo instrukcijų pritaikymo, kandidatai argumentuotus prašymus dėl jiems aktualių ar Apraše nenumatytų, ar nereglamentuotų brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo atvejų teikia Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui. Juos svarsto Prašymų dėl Brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše nenumatytų ir nereglamentuotų atvejų nagrinėjimo komisija. Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos ir (ar) Nacionalinės švietimo agentūros siūlymu komisija taip pat sprendžia kitus Apraše nenumatytus ar nereglamentuotus brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo atvejus ir teikia siūlymus švietimo, mokslo ir sporto ministrai ir (ar) Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui.

XXXI SKYRIUS ATSAKOMYBĖ

159. Pasakinėjantys, besistengiantys gauti neleistinos pagalbos, besinaudojantys draudžiamomis priemonėmis, nevykdantys brandos egzamino vykdytojo nurodymų ar kitaip egzamino vykdymo tvarką pažeidžiantys (vietoj savęs leido egzaminą laikyti kitam asmeniui, pažeisdami brandos egzamino tvarką, sąmoningai pakenkė kitiems kandidatams, įsinešė į brandos egzamino patalpą mobiliojo ryšio ir kitas informacijos perdavimo ar priėmimo priemones ir kt.) kandidatai šalinami iš dalyko brandos egzamino vykdymo patalpos. Sprendimą dėl šalinimo priima vykdytojas. Vykdytojas, pašalinęs kandidatą iš brandos egzamino už jo vykdymo tvarkos pažeidimus, apie tai pažymi vykdymo protokole, kandidato darbo (atsakymo lapo) viršelyje ir surašo laisvos formos aktą; pašalinto kandidato darbo paskutiniame puslapyje vyresnysis vykdytojas įrašo „Siūloma darbo nevertinti. Pagrindas: Aktas“ ir pasirašo. Pašalintam iš patalpos kandidatui sudaromos galimybės tą pačią dieną pasiaiškinti dėl įvykio. Kitą dieną pateikti kandidatų pasiaiškinimai nepriimami. Pašalinto iš valstybinio brandos egzamino kandidato darbas (atsakymų lapas) kartu su visų kandidatų darbais (atsakymų lapais) dedamas į voką. Kandidato pasiaiškinimas pridedamas kartu su vykdytojo aktu, jei jis pateiktas iki voko užklėjavimo. Vėliau tą pačią dieną pateiktas pasiaiškinimas įdedamas į pakuotę (jei ji neužključuota) arba persiunčiamas į Nacionalinę švietimo agentūrą. Sprendimą dėl iš brandos egzamino pašalinto kandidato darbo ar jo dalies nevertinimo priima vertinimo komisijos pirmininkas, atsižvelgęs į egzamino vykdytojo akte, egzamino vykdymo protokole fiksuotas pažeidimo aplinkybes, kandidato bendradarbiavimą nustatant pažeidimą bei kitas kandidato elgesio aplinkybes, brandos egzamino užduoties atlikimo iki pašalinimo apimtį, ir apie tai surašo laisvos formos aktą. Aktas perduodamas Nacionalinės švietimo agentūros direktoriui, jeigu nevertinamas valstybinio brandos egzamino darbas ar jo dalis, ir mokyklos vadovui, kad supažindintų kandidatą.

160. Kandidatams, išskyrus rašymo (pieštukus, juoda ar mėlyna spalva rašančius tušinukus) ir dalyko brandos egzamino vykdymo instrukcijoje nurodytas priemones, draudžiama į brandos egzamino patalpą įsinešti asmeninių daiktų (pvz., mobilųjį telefoną). Asmeniniai daiktai paliekami nurodytoje patalpoje.

161. Valstybinių brandos egzaminų užduočių rengėjai, recenzentai ir Nacionalinės švietimo agentūros darbuotojai, tvarkantys užduočių ar jų dalių ruošinius, tvirtinantys, spausdinantys, pakuojantys ir siunčiantys valstybinių brandos egzaminų užduotis savivaldybių administracijoms, pasirašytinai supažindinami su Valstybės ir tarnybos paslapčių įstatymo reikalavimais ir atsakomybe, numatyta Lietuvos Respublikos baudžiamajame kodekse. Asmenys, įgalioti pristatyti gavėjams brandos egzaminų užduočių pakuotes, atsako už jų saugumą gabenimo metu.

162. Už mokyklinių brandos egzaminų užduočių saugojimą savivaldybės administracijos patalpose, jų išdavimą mokykloms, už valstybinių brandos egzaminų centrų aprūpinimą reikiamu kompiuterių, spausdintuvų, mikrofonų, laikmačių, lietuvių kalbos, dvikalbių žodynų skaičiumi ir kitomis dalykų brandos egzaminų vykdymo instrukcijose nurodytomis priemonėmis atsakingi savivaldybių administracijų direktoriai ar jų įgalioti asmenys.

163. Administratorius atsako už brandos egzamino patalpų paruošimą, patalpų išdėstymo nuorodų, kandidatų sąrašų iškabinimą dalyko brandos egzamino centre ir prie brandos egzamino patalpos, pirminį kandidatų asmens dokumentų patikrinimą, jiems įeinant į brandos egzamino centrą,

patalpų kandidatų asmeniniams daiktams ir reikalingos aparatūros parengimą, informacinių technologijų valstybinio brandos egzamino kandidatų atliktų darbų bylų kompiuteriuose išsaugojimą, tvarkos palaikymą egzamino metu.

164. Vyresnysis vykdytojas pagal Apraše patvirtintą tvarką atsako už brandos egzamino organizavimą ir vykdymą, už gautų brandos egzamino užduočių iki jas perduodant vykdytojui, saugumą, už specialios pakuotės saugumą nuo jos užplombavimo iki perdavimo savivaldybės administracijos švietimo padalinio atsakingam asmeniui.

165. Vykdytojas atsako už dalyko brandos egzamino vykdymą pagal Aprašą, vykdymo instrukcijos laikymąsi, tvarkos palaikymą jam priskirtoje patalpoje, už gautų iš vyresniojo vykdytojo brandos egzamino užduočių saugumą, iki gražinant atliktas ir nepanaudotas užduotis vyresniajam vykdytojui, tinkamą vykdymo protokolo užpildymą ir vyresniojo vykdytojo nurodymų vykdymą.

166. Brandos darbo, mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininkas atsako už gautų kandidatų darbų saugumą. Mokyklos, kurioje dirba mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisija, vadovas, vadovaudamasis savivaldybės vykdomosios institucijos nustatyta tvarka, atsako už vertinamų darbų, menų brandos egzamino kūrybinių darbų fotografijų, garso ir vaizdo įrašų, jeigu tokie buvo, saugojimą, užtikrina jų perdavimą mokyklų, kurių kandidatai laikė egzaminą, vadovams. Mokyklų, kurių kandidatai laikė mokyklinius brandos egzaminus ne savo mokykloje, vadovai kitą dieną po to, kai buvo paskelbti rezultatai, privalo atsiimti šių kandidatų darbus.

167. Jei vyresnysis vykdytojas, administratorius, vykdytojas, vertinimo komisijos pirmininkas, vertintojas ar priežiūrą vykantis asmuo nustato, kad vykdymo grupės ar vertinimo komisijos narys pažeidė dalyko brandos egzamino vykdymo ar vertinimo instrukcijas, teikė neleistiną pagalbą kandidatams, surašomas laisvos formos aktas apie pažeidimą. Aktą pasirašo pažeidimą nustatęs asmuo ir kiti komisijos nariai. Apie pažeidimą informuojamas pažeidėjo darbdavys, savivaldybės vykdomoji institucija ir Nacionalinė švietimo agentūra. Pažeidėjas atsako teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų atsakomybę, nustatyta tvarka.

168. Jei Nacionalinė švietimo agentūra ar priežiūrą vykantis asmuo nustato, kad Aprašo 48 ir 50 punktuose įvardyti informacinės sistemos NECIS administratoriai, vertinimo komisijos pirmininkas Aprašo nustatytais terminais neatliko jam priskirtų funkcijų, surašomas laisvos formos aktas apie pažeidimą. Aktą pasirašo pažeidimą nustatęs asmuo. Apie pažeidimą informuojamas pažeidėjo darbdavys, mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) ir Nacionalinė švietimo agentūra (kai pažeidimą konstatuoja priežiūrą vykantis asmuo). Pažeidėjas atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

169. Mokyklinio brandos egzamino centro ir bazinės mokyklos vadovas atsako už mokyklinių brandos egzaminų organizavimą ir vykdymą mokykloje. Mokyklos, paskirtos mokyklinio brandos egzamino vertinimo centru, vadovas atsako už patalpų parengimą, kartu su mokyklinio brandos egzamino vertinimo komisijos pirmininku užtikrina gautų vertinti kandidatų darbų ir kitos vertinti skirtos medžiagos ir patalpų saugumą, prisijungimą prie informacinės sistemos NECIS.

170. Paaiškėjus, kad dalyko brandos egzamino užduoties turinys (ar jo dalis) viešai buvo paskelbtas (internete, kitose visuomenės informavimo priemonėse) ir (arba) tapo žinomas dar prieš dalyko brandos egzaminą, švietimo, mokslo ir sporto ministro įsakymu dalyko brandos egzamino vykdymas šalyje, savivaldybėje arba dalyko brandos egzamino centre gali būti atšaukiamas, vykdymas nutraukiamas, kandidatų darbai nevertinami, nustatoma kita to dalyko brandos egzamino vykdymo data. Teismui nustačius, kad kandidatas neteisėtai įgijo įslaptintą informaciją, kandidatas atsako teisės aktų nustatyta tvarka, taip pat Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu anuliuojami jo to dalyko egzamino rezultatai.

171. Už brandos darbo, brandos egzamino organizavimą, vykdymą, vertinimą ir priežiūrą atsakingi asmenys, gavę informacijos apie Aprašo 167 punkte nurodytus atvejus, privalo ją nedelsdami pateikti Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, Nacionalinei švietimo agentūrai, savivaldybės vykdomajai institucijai.

172. Už valstybinių brandos egzaminų metu Aprašo reikalavimų vykdymo neužtikrinimą, pasireiškusių masiniu (daugiau kaip pusė dalyko brandos egzamino centro patalpoje laikiusių kandidatų) kandidatų darbų nevertinimu per einamųjų metų sesijų du–tris brandos egzaminus,

Nacionalinės švietimo agentūros direktoriaus įsakymu iki trejų metų vykdoma brandos egzaminų organizavimo ir vykdymo priežiūra tos savivaldybės brandos egzaminų vykdymo centruose, bei šiam laikotarpiui nustatant, kad savivaldybės teritorijoje vykdomų brandos egzaminų vykdymo grupės sudaromos iš ne tos mokyklos, kurios kandidatai laiko brandos egzaminus, darbuotojų.

Nustatant laikotarpį, atsižvelgiama į Aprašo reikalavimų vykdymo neužtikrinimo mastą: vienu metų laikotarpis nustatomas, jei Aprašo reikalavimų neužtikrinimo pasekmės konstatuotos ne daugiau kaip viename dalyko brandos egzamino centre, trejų metų – pusėje ir daugiau savivaldybės teritorijoje įsteigtų atitinkamo dalyko brandos egzaminų centrų. Visais kitais atvejais nustatomas dvejų metų terminas.

XXXII SKYRIUS PRIEŽIŪRA

173. Brandos egzaminų organizavimo, vykdymo ir vertinimo priežiūrą vykdo savivaldybės vykdomosios institucijos, Nacionalinės švietimo agentūros teisės aktų nustatyta tvarka paskirti asmenys, nesuinteresuoti pavienių kandidatų dalyko brandos egzamino rezultatais prižiūrimame dalyko brandos egzamino centre, mokyklinių brandos egzaminų priežiūrą vykdo ir mokyklos, kurioje paskirtas dalyko brandos egzamino centras, vadovas.

174. Jeigu priežiūrą vykdantis asmuo nustato, kad buvo pažeisti vokai su brandos egzamino užduotimis, įtaria, kad kandidatai žino brandos egzamino užduotis, vykdymo ar vertinimo komisijos (grupės) pažeidė Apraše nustatytą tvarką, surašomas padarytų pažeidimų laisvos formos aktas ir formuluojamas siūlymas dėl kandidatų darbų nevertinimo ar perdavimo juos vertinti kitiems vertintojams, asmenys, dalyvavę nustatant pažeidimą, pasirašo. Aktas įteikiamas Nacionalinei švietimo agentūrai, kopijos – tvarką pažeidusio asmens mokyklos vadovui, savivaldybės vykdomajai institucijai, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Pažeidęs vykdymo ar vertinimo tvarką vykdymo ar vertinimo komisijos (grupės) narys atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų atsakomybę, nustatyta tvarka.

175. Prieš perduodami vertinti mokyklinių brandos egzaminų darbus, priežiūrą vykdantis asmuo ir mokyklos, kurioje vykdomas mokyklinis brandos egzaminas, vadovas turi teisę padaryti pasirinktų darbų ar jų fragmentų kopijas, jas patvirtindami parašu. Jei priežiūrą vykdantis asmuo ar mokyklos vadovas nustato (įtaria), kad pasirinkti darbai buvo įvertinti nesilaikant vertinimo instrukcijos, juose padaryta pataisymų, turėjusių įtakos kandidato mokyklinio brandos egzamino rezultatui, jie rašo motyvuotą teikimą ir kartu su atrinktais kandidatų darbais perduoda savivaldybės vykdomajai institucijai ar jos įgaliotam savivaldybės administracijos direktoriui iširti ir priimti sprendimą. Pakartotinį vertinimą atlieka Mokyklinio brandos egzamino įvertinimo apeliacinė komisija.

176. Nacionalinė švietimo agentūra, gavusi skundą, pranešimą ar iš turimų duomenų matydama apie galimus brandos darbo, mokyklinio brandos egzamino vykdymo ir darbų vertinimo pažeidimus, gali laikinai (iki 4 mėnesių) paaimti iš mokyklos kandidatų mokyklinių brandos egzaminų ir (ar) brandos darbo įvertintus darbus ar jų dalį. Darbai perduodami Nacionalinės švietimo agentūros įgaliotam atstovui pagal pateiktą raštišką reikalavimą ir pasirašytą darbų perdavimo ir priėmimo aktą. Po rezultatų paskelbimo nustačius, kad darbai buvo įvertinti nesilaikant vertinimo instrukcijos, juose padaryta pataisymų, turėjusių įtakos kandidato mokyklinio brandos egzamino rezultatui, rašomas motyvuotas teikimas ir kartu su atrinktais mokinių darbais perduodamas mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai, dalyvių susirinkimui (savininkas), kopija – savivaldybės vykdomajai institucijai. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija, dalyvių susirinkimas (savininkas) esant reikalui atlieka mokyklos vadovo darbo pareigų pažeidimo tyrimą arba mokyklos vadovui paveda atlikti jam pavaldžių darbuotojų darbo pareigų pažeidimo tyrimą. Kiekvienas atrinktų kandidatų darbų perdavimo etapas įforminamas darbų perdavimo ir priėmimo aktu. Vertinimo komisijos (grupės) nariai atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų, reglamentuojančių darbuotojų atsakomybę, nustatyta tvarka.

Mokinių gebėjimams, kandidatų darbų vertinimo kokybei analizuoti Nacionalinė švietimo agentūra, taikydama tam tikrus atsitiktinės atrankos būdus, gali laikinai (iki 4 mėnesių) paimti iš mokyklų įvertintus kandidatų mokyklinių brandos egzaminų ir (ar) brandos darbus ar jų dalį. Šiuo atveju darbų paėmimas ir grąžinimas vykdomas šiame punkte nustatyta tvarka.
